

AKADEMIA WYCHOWANIA FIZYCZNEGO
Im. BRONISŁAWA CZECHA W KRAKOWIE

RYNEK TURYSTYCZNY HOLANDII

ANITA WRÓBEL

TiR/SUM/ T3

Nr. INDEKSU: 38209

2010r.

SPIS TREŚCI:

Wprowadzenie.....	5
ROZDZIAŁ I Informacje ogólne o Holandii	
1. Warto wiedzieć.....	6
1.1. Geografia i klimat.....	6
1.2. Ludność.....	8
1.3. Religia.....	8
1.4. Polityka.....	9
1.5. Transport.....	9
1.6. Bezpieczeństwo.....	10
1.7. Regiony turystyczne Holandii.....	10
1.7.1. Amsterdam.....	11
1.7.2. Zachód Holandii.....	12
1.7.3. Północ Holandii i Wyspy Zachodniofryzyjskie.....	14
1.7.4. Wschód Holandii.....	15
1.7.5. Środkowa Holandia.....	15
1.7.6. Południe Holandii.....	16
ROZDZIAŁ II RYNEK RECEPCJI TURYSTYCZNEJ HOLANDII	
2. Międzynarodowe przyjazdy na świecie według regionów.....	18
2.1. Tabela 2 Przyjazdy turystów zagranicznych do wybranych krajów europejskich.....	19
2.2. Przyjazdy turystów zagranicznych (w mln) do Holandii w latach 2000-2005.....	20
2.3. Przyjazdy do Holandii według kraju pochodzenia (tys.).....	21
2.4. Najczęściej odwiedzane regiony turystyczne Holandii (w tys.).....	22
2.5. Motywy przyjazdów turystów do Holandii (%).....	23
2.6. Miejsce zakwaterowania turystów (%).....	24
2.7. Czas między rezerwacją pobytu a przekroczeniem holenderskiej granicy.....	25
2.8. Ilość turystów zakwaterowana (w hotelach), w poszczególnych miastach Holandii (w tys.).....	26
2.9. Wydatki turystów według przeznaczenia (w EURO).....	27
2.10. Najczęstsze środki transportu turystów podróżujących do Holandii (w %).....	28
2.11. Tabela 5 Top 20 najczęściej odwiedzanych parków rozrywki, zoo i muzeów w Holandii (w tys.).....	29
2.12. Opinie turystów dotyczące pobytu w Holandii.....	30
ROZDZIAŁ III RYNEK EMISJI TURYSTYCZNEJ HOLANDII	
3. Podróże zgraniczne mieszkańców Holandii według krajów (w tys.).....	32
3.1. Wakacyjne wyjazdy populacji holenderskiej według miejsca przeznaczenia (w tys.).....	33
3.2. Turystyczne podróże zagraniczne w latach 2002 – 2004.....	34

3.3. Turystyka krajowa – goście w bazie noclegowej typu hotelowego.....	34
3.4. Turystyka krajowa – liczba nocy spędzonych przez mieszkańców Holandii w bazie noclegowej zbiorowego zakwaterowania.....	34
3.5. Liczba noclegów (w tys.) wykorzystana przez turystów krajowych w Holandii i krajach sąsiednich w latach 1998 – 2002.....	35
3.6. Wyjazdy zagraniczne mieszkańców Holandii i krajów sąsiednich.....	36
3.7. Struktura pod względem długości pobytu wyjazdów zagranicznych Holendrów w latach 1996 – 2002.....	37
3.8. Liczba wyjazdów zagranicznych ogółem, w tym wyjazdów wakacyjnych (w mln).....	37
3.9. Udział wyjazdów zagranicznych w ogólnej liczbie wyjazdów turystycznych w wybranych krajach Europy w 2000r.....	38
3.10. Udział (%) poszczególnych środków transportu wykorzystywanych w wyjazdach turystycznych na wybranych rynkach krajów UE w 2002r.....	39
3.11. Struktura zakwaterowania w bazie noclegowej według rodzajów przy turystycznych wyjazdach wypoczynkowych w 2000r w wybranych krajach UE.....	40
3.12. Struktura (%) wyjazdów wypoczynkowych według form organizacji pobytu w 2000r w wybranych krajach UE.....	40
3.13. Wydatki za granicą turystów holenderskich oraz turystów krajów sąsiednich w 2002r; wybrane wskaźniki.....	41
3.14. Wydatki turystów holenderskich w 2002r w trakcie zagranicznych wyjazdów wypoczynkowych w poszczególnych krajach (w mln EURO).....	41
3.15. Trendy oraz nowe zjawiska dotyczące rynku niderlandzkiego 2008/2009.....	42
3.16. Oczekiwania i tendencje w 2010r.....	43
ROZDZIAŁ IV ZNACZENIE RYNKU HOLENDERSKIEGO DLA POLSKI	
4. Liczba przyjazdów turystów holenderskich do Polski w latach 1994 – 2003.....	46
4.1. Przyjazdy do Polski turystów z wybranych krajów europejskich w roku 2009 (w mln).....	47
4.2. Szacunkowe wielkości wpływów od turystów holenderskich w latach 1994 -2003 (w mln USD).....	48
4.3. Przeciętne wydatki turystów na jeden dzień pobytu (w USD).....	49
4.4. Udział procentowy Holendrów korzystających z hoteli wg kategorii w 2003r.....	50
4.5. Odsetek Holendrów, turystów z krajów UE-14 oraz ogółu badanych w poszczególnych rodzajach miejsc atrakcji w Polsce (w %).....	51
4.6. Rozkład wskazań na pytanie o organizatora wśród Holendrów, turystów z krajów UE-14 oraz ogółu badanych.....	52
4.7. Rozkład wskazań o pytanie o środek transportu podróży do Polski wśród Holendrów, turystów z krajów UE-14 i ogółu badanych.....	52
4.8. Długość pobytu według przedziałów czasowych wśród Holendrów, turystów z krajów UE-14 i ogółu badanych.....	53
4.9. Odsetek wskazań na weekendowy charakter pobytu wśród Holendrów, turystów z krajów UE-14 i ogółu badanych (dot. Tych, którzy deklarowali pobyt od 1-3 nocy).....	53

4.10. Rozkład wskazań na liczbę osób wspólnie podróżujących wśród Holendrów, turystów z krajów UE-14 i ogółu badanych (%)	54
4.11. Najczęściej wskazywane cele podróży przez Holendrów; porównanie do odsetka wskazań wśród turystów krajów UE-14 oraz ogółu badanych (%).....	54
4.12. Najrzadziej wskazywane cele podróży przez Holendrów w porównaniu do odsetka wskazań wśród turystów z krajów UE-14 i ogółu badanych (%).....	55
4.13. Najczęściej wskazywane źródła informacji o Polsce przez Holendrów w porównaniu do odsetka wśród turystów krajów UE-14 i ogółu badanych.....	55
4.14. Najczęściej odwiedzane województwa przez Holendrów w porównaniu do odsetka wskazań wśród turystów UE-14 i ogółu badanych.....	56
4.15. Odsetek wskazań na poszczególne województwa jako regiony odwiedzane przez respondentów z Holandii.....	56
4.16. Najczęściej wykorzystywana baza noclegowa przez Holendrów w porównaniu do odsetka wskazań przez turystów z krajów UE-14 oraz ogółu badanych (%).....	57
4.17. Najczęściej wskazywane rodzaje usług z jakich korzystali Holendrzy w porównaniu do odsetka wskazań przez turystów krajów UE-14 i ogółu badanych (%).....	57
4.18. Najczęściej wymieniane uwagi krytyczne dotyczące pobytu w Polsce wskazywane przez Holendrów w porównaniu do odsetka wskazań przez turystów z krajów UE-14 oraz ogółu badanych (dotyczyło tych respondentów, którzy na pytanie o mankamenty i niedostatki odpowiedzieli twierdząco); dopuszczalna wielokrotność wskazań (%).....	58
4.19. Struktura wieku w badanej grupie wśród Holendrów, turystów z krajów UE-14 oraz ogółu badanych (%).....	58
4.20. Procentowy rozkład odpowiedzi na pytanie o liczbę podróży do Polski w latach 2003 – 2005 wśród Holendrów (łącznie z podróżą w trakcie, której prowadzono badanie), turystów z krajów UE-14 i ogółu badanych (%).....	59
4.21. Przyjazdy holenderskich turystów do Polski (%) w latach 2004 -2010 (prognoza na 2010r.).....	60
4.22. Analizy wynikające z prowadzonej przez POIT informacji turystycznej.....	61
ZAKOŃCZENIE.....	62
BIBLIOGRAFIA.....	
SPIS WYKRESÓW.....	
SPIS TABEL.....	

WPROWADZENIE

Holandia jest to niewielki ale gęsto zaludniony kraj w Europie, położony nad Morzem Północnym, bardzo nowoczesny zadziwiający świat swoimi osiągnięciami cywilizacyjnymi. Holandia to również najbardziej liberalny kraj na świecie. Nie ma tam miejsca na skostniały konserwatyzm a motorem napędowym społeczeństwa jest liberalizm, zarówno gospodarczy jak i kulturowo – społeczny.

Państwo Niderlandów to także kraj bardzo piękny, pomimo braku krajobrazów górskich, które jednak rekompensuje piękna architektura w każdym mieście.

Jest to kraj wybitnie nizinny, ok. 25 – 30% znajduje się poniżej poziomu morza. Kolejne 25% leży tak nisko iż prawdopodobnie zostałoby zalane, gdyby nie system grobli, kanałów oraz ciągle odpompowywanie wody.

Holandia nie posiada bogatych zasobów naturalnych, są to głównie niewielkie złoża gazu ziemnego, węgla i ropy naftowej, które zaspokajają zaledwie 5% zapotrzebowania w skali całego kraju.

W pierwszym rozdziale pracy zostały przedstawione podstawowe informacje o Holandii, warunki rozwoju turystyki, walory krajobrazowe oraz miejsca atrakcyjne turystycznie.

Drugi rozdział pracy zawiera informacje na temat turystyki przyjazdowej do Holandii, dokładną analizę m.in. profili turystów odwiedzających ten kraj, wydatki, motywy przyjazdów czy najczęstsze miejsca zakwaterowania.

Rozdział trzeci zawiera informacje na temat rynku emisji turystycznej Holendrów zawierając informacje analogicznie do rozdziału poprzedniego.

W rozdziale czwartym zostało zanalizowane znaczenie przyjazdów turystów holenderskich do Polski oraz ich rola w rozwoju naszej turystyki.

ROZDZIAŁ I

PODSTAWOWE INFORMACJE

Źródło: www.wikipedia.pl

Netherlands

„BÓG STWORZYŁ ŚWIAT, ALE HOLENDRZY STWORZYLI SWÓJ KRAJ”

1. WARTO WIEDZIEĆ

Holandia jest państwem bardzo nietypowym, gdyż w większej części składa się z łądu wydartego morzu. Nowy kraj powstawał dzięki osuszaniu kolejnych fragmentów Morza Północnego, a ponad połowa terytorium leży w depresji. Oficjalna nazwa to Królestwo Niderlandów.

1.1. GEOGRAFIA I KLIMAT

Holandia jest niewielkim krajem, który leży w zachodniej części nizin europejskich, nad Morzem Północnym, w dorzeczu trzech rzek: Mozy, Skaldy i dolnego Renu. Łączna długość granic państwowych przekracza 1800km, natomiast linia brzegowa po uwzględnieniu wysp (Fryzyjskich i Zachodnionizyjskich) wynosi 1000km. Biorąc pod uwagę to niewielkie terytorium (41 526km²) liczba ta naprawdę robi wrażenie. Holandia graniczy od wschodu z Niemcami, od południa z Belgią a od zachodu i północy otacza ją Morze Północne. Niderlandy to niski kraj, a spiętrzenia terenu występują jedynie na południu i wschodzie kraju. Najwyższym szczytem jest Vaalseberg w Limburgii (322.7m n.p.m.), natomiast tereny depresji zajmują 24% powierzchni Holandii. Najniżej położonym punktem jest polder księcia Aleksandra (6.7m p.p.m.) znajdujący się na wschód od Rotterdamu.

Położenie geograficzne Holandii sprawia, iż znajduje się ona w klimacie umiarkowanym, a o jej cechach świadczy nie tylko położenie geograficzne ale również bliskość dużych zbiorników wodnych, powodujących wysoką wilgotność, która w grudniu może osiągać nawet 92%.

1.2 LUDNOŚĆ

Holandia to jeden z najmniejszych a zarazem najgęściej zaludnionych krajów świata. Mieszka tam około 16mln ludzi na terytorium o powierzchni niespełna 42 tys.km². Jednak pod względem gęstości zaludnienia zajmuje 15 miejsce na świecie. Najgęściej zaludnionym obszarem kraju (oraz na świecie) jest aglomeracja Randstad. Składają się na nią cztery wielkie ośrodki w których łącznie mieszka 7.2mln osób.

Są to:

- Amsterdam
- Rotterdam
- Haga
- Utrecht

Przemiany demograficzne w Holandii charakteryzują się trzema tendencjami. Najważniejszą z nich jest szybkie starzenie się społeczeństwa holenderskiego, które spowoduje, że za 30 lat jedna czwarta obywateli przekroczy wiek emerytalny (65 lat). Taka sytuacja jest efektem m.in. zwiększającej się długości życia oraz niskiego przyrostu naturalnego. Równie ważnym czynnikiem kształtującym demografię kraju jest dość duża liczba imigrantów. Obecnie Holandia jest państwem wieloetnicznym, rdzenni mieszkańcy stanowią prawie 81% całej populacji. W Królestwie Holandii mieszka na stałe 358 tys. Turków, 315 tys. Marokańczyków, 386 tys. Niemców, 76 tys.

Brytyjczyków, 112 tys. Belgów, 328 tys. Surinamczyków, 76 tys. (byłych) Jugosłowian, i prawie 40 tys. Polaków. Jest to skutkiem bardzo liberalnej polityki Holandii, otwartej na przybyszów zza granicy w porównaniu z innymi krajami Europy Zachodniej. Jednak integracja imigrantów nie sprawdziła się w takim stopniu w jakim zakładano, gdyż przybyszom trudno było się zasymilować z resztą społeczeństwa i od 2000r. uzyskanie zezwolenia na pobyt stało się trudniejsze niż do tej pory.

1.3. RELIGIA

W 2005r. 28% populacji określało się jako katolicy, 12% było członkami Holenderskiego Kościoła Reformowanego, 7% kalwinistami a 6% wyznawcami islamu. Dwie trzecie muzułmanów żyjących w Holandii to Marokańczycy lub Turcy. Przeważnie utrzymują oni więź ze swoim krajem pochodzenia, dzięki czemu zachowują zwykle podwójne obywatelstwo. Zdecydowana większość muzułmanów jest praktykująca,

natomiast chrześcijańskie kościoły świecą pustkami. Zaobserwowano również, że imigranci drugiej generacji są mniej surowi w przestrzeganiu zasad religii. W Holandii według danych statystycznych niewierzący stanowią 30 %, ale większość z tej grupy osób wierzy w nadprzyrodzoną siłę. Nie chce jednak przynależeć do żadnego sformalizowanego wyznania.

1.4 POLITYKA

Od 1815r Holandia jest monarchią konstytucyjną. Głową państwa jest dziedziczny monarcha (obecnie królowa Beatrix). Władzę wykonawczą w państwie sprawuje rząd, który składa się z premiera, wicepremiera, ministrów oraz podsekretarzy stanu. Od 1919r rząd holenderski zdominowany jest przez trzy platformy polityczne:

- Chrześcijańskich demokratów
- Socjaldemokratów
- Liberalów

Politykę państwa w dużej mierze cechuje liberalizm i tolerancja, gdyż w Holandii dopuszczalna jest aborcja, eutanazja, prostytucja, miękkie narkotyki oraz małżeństwa homoseksualne.

Językiem urzędowym Holandii jest holenderski lecz właściwsza nazwa to język niderlandzki, którym posługuje się 21mln ludzi. Oprócz mieszkańców Holandii używają go również Holendrzy mieszkający we Francji oraz Niemczech. Na Arubie czy Antylach (wchodzących w skład Królestwa Niderlandów), niderlandzki jest językiem oficjalnym. Natomiast we Fryzji (jednej z prowincji) obowiązują dwa języki urzędowe: niderlandzki oraz fryzyjski, który należy do zachodniogermańskiej grupy językowej.

1.5 TRANSPORT

Położenie Holandii w samym sercu Europy powoduje, że w kraju tym intensywnie rozwija się komunikacja i transport. Królestwo Niderlandów pokrywa najgęstsza na świecie sieć dróg o twardej nawierzchni (278km na 100km²). Państwo realizuje również połowę unijnych międzynarodowych przewozów drogami wodnymi, zwłaszcza na Renie, natomiast Rotterdam jest drugim pod względem wielkości portem morskim na świecie.

Do Holandii można dotrzeć różnymi drogami i na różne sposoby. Niemal wszystkie formalności przedwyjazdowe można załatwić przez Internet, począwszy od

zakupu biletów na samolot poprzez rezerwację noclegów, na zorganizowaniu czasu wolnego kończąc.

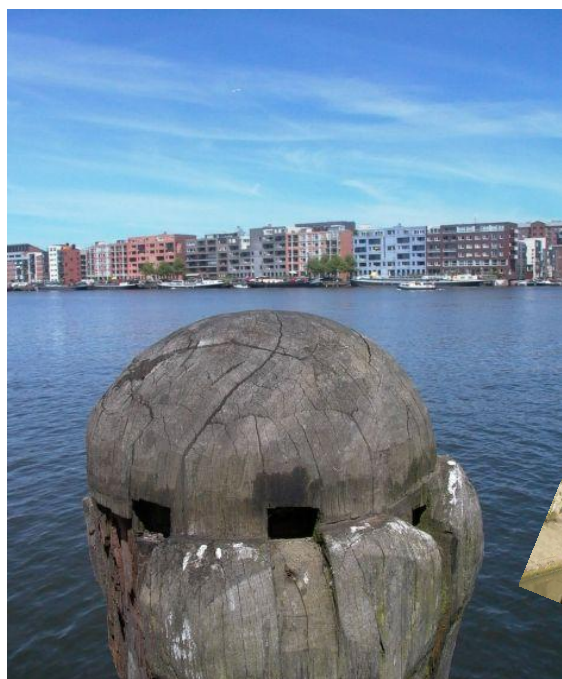
Zatem dotarcie do Holandii oraz przemieszczanie po niej nie powinno stanowić żadnego problemu dla potencjalnych turystów odwiedzających ten kraj. Biorąc pod uwagę to, że Holandia jest niewielkim państwem, przejazd z jednego końca kraju na drugi zajmuje najwyżej kilka godzin, tym bardziej, że system komunikacji publicznej należy do wzorcowych i nawet dojazd do najmniejszej wsi nie stanowi problemu.

Koleje i autobusy są stosunkowo drogie ale swoje usługi oferują na najwyższym poziomie. Obie te sieci są zintegrowane, a dworce bardzo często znajdują się obok siebie.

1.6. BEZPIECZEŃSTWO

Holandia uchodzi za kraj stosunkowo bezpieczny . Zazwyczaj nie spotyka się agresji na ulicach, jednocześnie nie mając wrażenia pobytu w państwie policyjnym. Aby uniknąć niebezpieczeństwa tak jak w większości państw należy przestrzegać podstawowych zasad bezpieczeństwa, czyli zachować zdrowy rozsądek i mieć oczy szeroko otwarte.

1.7. REGIONY TURYSTYCZNE HOLANDII

1.7.1. AMSTERDAM

Amsterdam czyli inaczej perła wydarta morzu, piękne a zarazem niewielkie miasto powstało na

terenach, które wcześniej pokrywała woda. Patrząc na mapę można zobaczyć, że układ przestrzenny holenderskiej stolicy wyznaczają pierścienie kanałów i przecinające je, zbiegające koncentrycznie uliczki. Z lotu ptaka Amsterdam przypomina pajęczą sieć. Miasto to wydaje się być stworzone dla turystów, gdyż wszystkie najważniejsze zabytki miasta znajdują się w centrum i wszędzie da się dotrzeć piechotą. Od lat jest tam promowany przez władze miejskie zdrowy tryb życia, ograniczając ruch samochodowy, dlatego do zwiedzania jak i poruszania się po mieście z pojazdów kołowych najlepiej wybrać rower. Amsterdam najlepiej zwiedzać przechadzając się wzdłuż kanałów i podziwiając kolorowe kamieniczki, lub wybrać się na wycieczkę po kanałach, gdyż podczas rejsu łódź przepływa przez najbardziej znane i lubiane miejsca. Na charakterze miasta piętno odcisnęła wielowiekowa historia, gdyż przez stulecia jego oblicze kształtowali kupcy, artyści, rzemieślnicy i uczeni. Amsterdam podobnie jak cała Holandia jest wielokulturowy. Oprócz starówki warto odwiedzić enklawy etniczne Np.: dawną dzielnicę żydowską lub Chinatown. Również słynna dzielnica Czerwonych Latarni ma do zaoferowania wiele zabytków, oprócz słynnego centrum libertynizmu i prostytucji. Rejon ten może się pochwalić wspaniałą architekturą na czele z najstarszym amsterdamskim Oude Kerk oraz pięknymi mieszczańskimi kamienicami zaadaptowanymi na cele muzealne. Amsterdam zyskał przydomek miasta muzeów nieprzypadkowo, ponieważ rozlokowanych ich tutaj jest aż 42 nie licząc dziesiątek galerii i sal wystawienniczych. Dla wielbicieli sztuki obowiązkowym punktem jest Kwartał muzeów, przy którym znajdują się trzy znakomite placówki z najsłynniejszym Rijksmuseum. Zachwyca również wspaniałe Muzeum Tropikalne czy Muzeum Heinekena.

Tętniąca niegdyś życiem kupieckim metropolia, do dziś podtrzymuje tradycje handlowe. Nietrudno wpaść tu w szal zakupów nie tylko w domach towarowych ale w wielu ciekawych sklepach i sklepikach znajdujących się w spokojnych uliczkach Starego

Miasta. Znajduje się tutaj również europejska stolica handlu diamentami, w której można zobaczyć procesowi wytwarzania diamentów w jednej z wielu szlifierni.

Amsterdamczycy uwielbiają odpoczynek oraz zabawę na łonie natury, z czego również chętnie korzystają turyści, którzy po zwiedzaniu okolicznych zabytków mogą odpocząć na jednym z wielu licznych skwerów lub spacerując po jedynym w swoim rodzaju pływającym targu kwiatów ze straganami rozłożonymi na barkach.

Jednym słowem holenderska stolica z roku na rok pięknieje i zyskuje na atrakcyjności.

Podróż do Amsterdamu nie sprawia problemów a wybór środka transportu zależy od środków i czasu, jakim dysponuje turysta. Najszybciej można się tam dostać drogą powietrzną, biorąc pod uwagę zniżki i promocje, przelot wcale nie musi być drogi. Najważniejszym węzłem komunikacyjnym jest Cenraal Station, z którego wyruszają pociągi, większość linii tramwajowych, autobusowych i metra.

1.7.2. ZACHÓD HOLANDII

Zachodnią część kraju tworzą dwie prowincje:

- Holandia Północna (Noord Holland)**
- Holandia Południowa (Zuid Holland)**

HOLANDIA PÓŁNOCNA

Rozciągająca się na północ od Naarden przez Amsterdam aż po Den Helder jest najtłumniej odwiedzaną prowincją kraju po Holandii Południowej. Od zachodu oblewają ją wody Morza Północnego, natomiast od wschodu dwa jeziora: Markermeer i IJsselmeer. Na północnym – wschodzie prowincji znajduje się Den Oever połączone groblą z Fryzją, a w środkowej części regionu leży zespół miast o nazwie Zaanstad. Dzięki temu można z łatwością przedostać się na drugą stronę zatoki bez konieczności objeżdżania połowy kraju. Krajobraz Holandii Północnej nie różni się od krajobrazu całego Królestwa Niderlandów: na północy w większości występują poldery i monotonne pola, na zachodnim wybrzeżu rozciągają się wydmy szerokie, piaszczyste plaże, natomiast na wschodnim ulokowały się zabytkowe miasteczka oraz porty. W południowej części prowincji błyszczy klejnot Holandii – Amsterdam, a na południowy – wschód od niego znajduje się gotycko – renesansowy Haarlem, który jest stolicą regionu. Najbliższe okolice również cieszą się ogromną popularnością turystów, a to za sprawą jednego z

największych kąpielisk nadmorskich Zandvoort, oraz dziewiczego pasma wydm National Park De Kennemerduinen.

Wschodnie wybrzeże może być traktowane jako wytyczona przez naturę trasa wycieczkowa. Na początku szlaku znajdują się wioski rybackie Broek in Waterland i Marken, dalej mija się dawne porty morskie: Monnickendam i Volendam i dociera się do Edamu czyli miasteczka z wielowiekową tradycją serowarską. Kolejnym punktem wartym zobaczenia wędrując na północ jest Hoorn szczycące się wielkimi odkrywcami i barwną historią. Nieopodal leży Enkhuizen wraz z największą atrakcją okolicy Zuiderzee Museum ze skansenem przybliżającym codzienne życie mieszkańców przeszło 100 lat temu.

Środkowa część Holandii Północnej nie ma dostępu do wybrzeża, ale to nie stanowi problemu ze względu na to, że odległości tu są niewielkie. Warto będąc tutaj zajrzeć na piaszczystą plażę Bergen-aan-Zee. Perłą na trasie jest Zaanse Schans, czyli zrekonstruowana wieś z wiatrakami, reklamowana jako jedyne miejsce, w którym można poczuć atmosferę dawnej Holandii. Warto również odwiedzić cudowne Naarden, najlepiej zachowane miasto – twierdzę w Holandii. Nieco na zachód w niewielkiej odległości od lotniska Schiphol, działa największa na świecie giełda kwiatowa w Aalsmeer.

HOLANDIA POŁUDNIOWA

Holandię Południową oblewa od zachodu Morze Północne, natomiast od wschodu sąsiaduje ona z prowincjami: Utrecht i Północną Brabancją, a na południu z Zelandią. Tak zwanym sercem prowincji jest królewska Haga, z siedzibami międzynarodowych urzędów. Warto również zobaczyć piękną plażę w Scheveningen oraz jedną z największych osobliwości kraju- Madurodam, czyli Holandię w miniaturze. Rodzicom z dziećmi na pewno spodoba się wycieczka do leżącego nieopodal Hagi parku rozrywek wodnych Duinrell. W pobliżu Hagi leży również urokliwy Delft, który słynie z przepięknej błękitnej porcelany.

Średniowieczna Lejda leżąca na północ od Hagi to rodzinne miasto Rembrandta. W okolicy leżą również słynne kąpieliska: Noordwijk aan-Zee i Katwijk-aan-Zee. Na południu w delcie Renu i Mozy leży największy ośrodek prowincji Rotterdam, który jest nie tylko największym portem morskim świata ale i nowoczesnym miastem z piękną architekturą. Jego centrum zostało zmiecione z powierzchni ziemi podczas bombardowania w 1940r., a dziś słynie z futurystycznych, zadziwiających kształtem

budynków. Na uwagę zasługuje również miasto Schiedam z najwyższymi na świecie wiatrakami i słynącego z sera Gouda. Niedaleko leży przepiękna wioska Kinderdijk, szczycąca się kompleksem 19 wiatraków wpisanych na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO.

Na południowy wschód od Rotterdamu leży Dordrecht, uważany za najstarsze miasto Holandii, a nieopodal rozciąga się dziewiczy park narodowy Biesbosch.

1.7.3. PÓŁNOC HOLANDII I WYSPY ZACHODNIOFRYZYJSKIE

Północ Holandii kilkadziesiąt lat temu była w dużej mierze odcięta od reszty kraju. Dopiero w 1932r. została połączona tamą Afsluitdijk, stąd właśnie słabe zaludnienie tego terenu, mniej okazałe budowle i rozległe tereny nietknięte przez cywilizację. Najstarszą spośród trzech prowincji Holandii Północnej jest Fryzja nazywana Zieloną Prowincją. W jej krajobrazie dominują poprzecinane kanałami pola, liczne rzeki oraz mniejsze i większe jeziora. Dopelnieniem są malownicze wioski znajdujące się na sztucznie usypanych wzgórzach. Dlatego też Fryzja stała się znakomitym miejscem dla turystów spragnionych bliskiego kontaktu z przyrodą. Na terenie prowincji znajduje się 11 historycznych miast i miasteczek. Mających indywidualny charakter.

Na wschód od Fryzji rozciąga się Groningen z super nowoczesnym Groningen Museum, a na północno wschodnich krańcach leży główna atrakcja przyrodnicza – park narodowy Lauwersmeer. Turyści najczęściej zatrzymują się w stolicy, skąd wyruszają na jednodniowe wycieczki do gotyckiego klasztoru Ter Apel.

Drugą prowincją jest Drenthe, najuboższe w zabytki architektury, przez co turyści rzadko tu zaglądają. Można tutaj zobaczyć dziewicze pejzaże z gęstymi lasami i bujnymi łąkami otaczającymi tysiącletnie torfowiska. Na tym obszarze zostało wytyczonych mnóstwo tras rowerowych.

Krajobraz Wysp Zachodniofryzyjskich charakteryzują złociste wybrzeża, ciągnące się kilometrami plaże, szerokie pasma wydm oraz nieskażona przyroda. Jeśli dodamy do tego przepiękne wioski, otrzymamy istny raj dla turystów. I rzeczywiście, zamykający łukiem zachodnią i północną część Holandii, archipelag ten to przyrodnicza perła całej północy królestwa.

1.7.4. WSCHÓD HOLANDII

Region ten obfituje przede wszystkim we wspaniałe jeziora, parki narodowe, zabytkowe miasta i kontrastujące z nimi przemysłowe miasta. Turystów odwiedzających tę część kraju fascynuje przede wszystkim jej różnorodność. Wyruszając z Utrechtu pierwszą prowincją wartą odwiedzenia jest Overijssel a następnie Geldria – najbardziej zróżnicowana pod względem krajobrazowym prowincja Holandii. We wschodniej części Królestwa Niderlandów warto zwiedzić:

- Zwolle – stolica prowincji Overijssel, stare warowne miasto, na którego uliczkach unosi się duch Hanzy
- Ikonenmuseum – fascynujące muzeum z kolekcją sztuki cerkiewnej
- Giethoorn – poprzecinana siatką kanałów wieś z drewnianą zabudową
- Paleis Het Loo – dawna siedziba rodziny królewskiej zachwycająca bogactwem wnętrza i malowniczym parkiem
- Park Narodowy Hoge Veluwe – jest to największy w Holandii park narodowy z licznymi trasami rowerowymi i pieszymi
- Museum Kroller-Muller – znakomite centrum sztuki współczesnej , słynącej z największej na świecie kolekcji obrazów van Gogha
- Nijmegen – najstarsze holenderskie miasto z fascynującym muzeum rowerów i ruinami zamku

1.7.5. ŚRODKOWA HOLANDIA

Centralna część Holandii położona jest w samym sercu kraju tulipanów i tworzą ją dwie prowincje: Utrecht i Flevoland – oddzielone od siebie jeziorem IJsselmeer.

Prowincja Utrecht od zachodu graniczy z Noord Holland i Zuid Holland, od wschodu z Geldria natomiast od północy z Flevolandem. Stolicą jest tętniący życiem uniwersyteckim Utrecht – była siedziba biskupów oraz prężny ośrodek katolicki. W mieście znajduje się wpisany na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO Schroderhuis oraz jedyny w swoim rodzaju Nationaal Museum van Speelklok tot Pierement. Malownicze tereny Utrechtu zachęcają do spacerów i wycieczek rowerowych . Na wschód od miasta rozciąga się pasmo lasów i łagodnych wzgórz noszących nazwę Utrechtse Heuvelrug, którego główną miejscowością jest Amersfoort, będący bazą wypadową. Na północy od Utrechtu leży malownicza wioska Spakenburg, słynąca z ciekawych festiwali . Atrakcyjne turystycznie również są dwa średniowieczne zamki w Doornie i Amerongen,

przebudowane na klasycystyczne rezydencje. Największy zamek w Holandii – baśniowy Kasteel de Haar znajduje się w Haarzuilens.

Flevoland to przede wszystkim kraina rolnicza utworzona z myślą o nowych terenach do zagospodarowania, których brakowało w Królestwie Niderlandów. Krajobraz urozmaicają nowoczesne wiatraki, tama, zagrody i niewielkie miasta. Prowincja dzieli się na dwie części: Polder Północno – Wschodni, w którym na szczególną uwagę zasługuje miasteczko z portem Urk, oraz wpisany na listę UNESCO Schokland. O wiele więcej atrakcji zapewnia Zachodni Polder, w którym znakomitą bazą wypadową będzie Lelystad, przyciągający turystów repliką XVII – wiecznego statku handlowego „Batawia” i parkiem rozrywki Walibi World.

1.7.6. POŁUDNIE HOLANDII

Południe Holandii składa się z trzech prowincji:

- Zelandia
- Limburgia
- Brabancja Północna

Różnorodność krajobrazowa i bogactwo historii sprawiają, że podróżowanie po tej części kraju to niezapomniana przygoda. W Zelandii warto odwiedzić główny kurort Vlissingen, prastary port Zierikzee.

Brabancja Północna charakteryzuje się polami przybierającymi kształty szachownicy, lasami i spokojem krajobrazu. Prowincja podzielona jest na część holenderską i belgijską a spowodowane jest to wielowiekowymi wojnami. Turystów przyciąga tu przede wszystkim wspaniała architektura m.in.: średniowieczne zamki oraz labirynty brukowanych uliczek. Najpiękniejszymi miastami prowincji są: Breda i Den Bosch oraz znajdujący się tam lunapark De Efteling.

Limburgia granicząca z Niemcami oraz Belgią jest najmniej holenderska bo włączona do królestwa w latach 30 XX wieku. Różni się również krajobrazem, gdyż przeważają tam wzgórza. Ważnym turystycznie miejscem w Limburgii są odkopane łaźnie w Heerlen. Z okresu katolicyzmu zachowały się bogate świątynie Maastricht oraz „białe” miasto ze starym opactwem, Thoorn.¹

¹ Opracowanie własne na podstawie: J. Bilka, Praktyczny przewodnik po Holandii, Bielsko Biała 2007 s. 19 -46, 101 – 376.

ROZDZIAŁ II

RYNEK RECEPCJI TURYSTYCZNEJ HOLANDII

2. Tabela 1 Międzynarodowe przyjazdy na świecie według regionów

	2004	2005	2006	2007	2008	Zmiany +/-
AFRYKA	33	37	41	45	47	4%
AMERYKA	126	133	136	143	147	3%
AZJA / PACYFIK	145	154	164	182	184	1%
ŚRODKOWY WCHÓD	36	38	41	47	56	18%
EUROPA	424	442	462	487	488	0%
- EUROPA PÓŁNOCNA	49	53	56	58	57	-2%
- Europa zachodnia (w tym Holandia)	139	143	150	155	153	-1%
- Europa Środkowa i wschodnia	86	88	92	97	99	2%
- Europa Południowa i Basenu Morza Śródziemnego	149	159	165	178	179	1%
ŚWIAT	766	804	847	904	922	2%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań UNWTO, data odczytu: 5.05.2010r.

Turystyka przyjazdowa najlepiej rozwija się w Europie, i tam występuje największa koncentracja ruchu turystycznego, ponad połowa wśród wszystkich odwiedzających dane regiony świata. Według danych UNWTO w latach 2004 – 2008 Europa była zdecydowanym liderem zainteresowania turystów, a na drugim miejscu wśród jej subregionów znajdowała się Europa Zachodnia, po Europie Południowej i Basenu Morza Śródziemnego. Wynika to oczywiście z warunków krajobrazowych, infrastruktury oraz bardzo dobrze zorganizowanej turystyki wypoczynkowej w tych miejscach. Tempo zmian na przełomie tych lat było stosunkowo niewielkie lecz ciągle wzrastało, jedynie w 2008r. nastąpił lekki spadek w turystyce przyjazdowej do Europy Zachodniej.

2.1. Tabela 2 Przyjazdy turystów zagranicznych do wybranych krajów europejskich

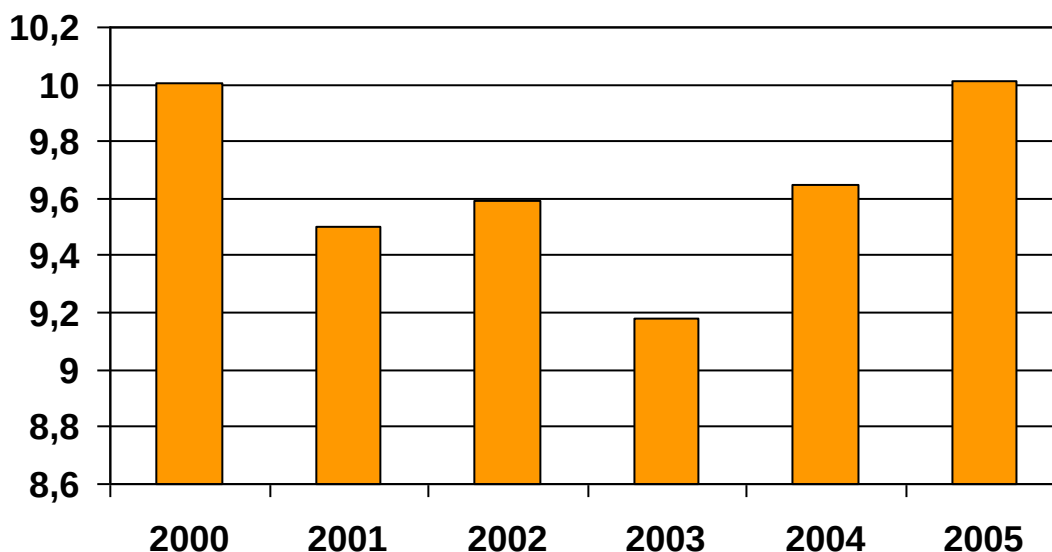
KRAJ/REGION	PRZYJAZDY (w mln)					ZMIANY % W 2009r			
	2000	2005	2007	2008	2009	2009	I kw.	II kw.	III kw.
EUROPA	392,528	441,550	486,752	487,072	487,072	- 5,7	-13,2	-7,7	-3,1
EUROPA PÓŁNOCNA	43,673	5,279	58,147	56,982	52,610	- 7,7	-13,2	-6,9	-6,2
EUROPA ZACHODNIA	139,658	142,596	153,838	152,409	145,845	-4,6	-13,5	-7,2	-1,1
- AUSTRIA	17,982	19,952	20,773	21,935	.	-2,7	-8,6	3,7	0,4
- BELGIA	6,457	6,747	7,045	7,165	.	-5,5	-8,1	-6,5	-2,6
- FRANCJA	77,190	75,908	80,841	78,449	.	-7,8	-19,6	-10,8	-1,9
- NIEMCY	18,992	21,499	2,442	24,886	.	-3,2	-8,9	-6,7	0,0
- LIECHTENSTEIN	0,062	0,050	0,058	0,058	.	-10,4	-12,5	-9,0	-13,2
- LUKSEMBURG	.	.	0,917	0,917	.	-5,5	-4,8	.	.
- MONAKO	.	.	.	.	.	.	.	.	.
- HOLANDIA	10,003	10,012	11,008	10,104	9,900	-2,0	-14,8	2,8	1,0
- SZWAJCARIA	7,821	7,229	8,448	8,608	.	-4,1	-9,7	-6,9	-0,4
EUROPA ŚRODKOWO - WSCHODNIA	69,351	87,453	96,585	99,707	91,574	-8,3	-13,7	-10,0	-5,7
EUROPA POŁUDNIOWA I ŚRÓDZIEMNOMORSKA	139,846	158,712	178,182	177,974	169,649	-4,7	-12,6	-7,0	-2,5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie UNWTO Word Tourism Barometer, data odczytu: 5.05.2010r.

W latach 2000 – 2009 Turystyka przyjazdowa w Europie Zachodniej odgrywała bardzo duże znaczenie we Francji, gdyż dominowała ona wśród innych państw pod względem ilości przyjazdów turystów, co w stosunku do całej Europy stanowiło znaczną większość całej turystyki przyjazdowej do tego regionu. Było to spowodowane dobrą renomą z której słynęła Francja, czystością oraz pięknem krajobrazu. Na drugim miejscu znalazły się Niemcy, choć u nich tych turystów było znacznie mniej, potem Austria, która niewiele ustąpiła Niemcom, natomiast na 4 miejscu znalazła się interesująca nas Holandia. Jak widać tempo zmian było niewielkie ale wzrastało z każdym rokiem do roku 2008. W 2009r. nastąpił spadek w przyjazdach turystów, a było to spowodowane m.in. kryzysem jaki panuje na świecie. Choć udział Holandii w rynku turystycznym Europy jest niewielki to według wizji na przyszłe lata będzie on stale wzrastał, gdyż Holandia ma ogromny

potencjał turystyczny, piękne krajobrazy, dobrą komunikację, rozwiniętą bazę hotelarską w większych miastach, dobrą infrastrukturę oraz dużo terenów nie skażonych cywilizacją.

2.2. Wykres 1 Przyjazdy turystów zagranicznych (w mln) do Holandii w latach 2000 – 2005

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Statistic Netherlands, data odczytu: 3.05.2010r.

Rozwój turystyki przyjazdowej w Holandii w latach 2000 -2005 był dosyć niestabilny. W roku 2001 nastąpił dość duży spadek w przyjazdach, który mógł być spowodowany atakami na WORLD TRADE CENTER. Kolejny również spory spadek zanotowano w 2003r. Nastąpił wtedy szereg zdarzeń mających bezpośredni wpływ na turystykę na całym świecie, a konkretnie II wojna w Iraku w której brali udział m.in. USA oraz Wielka Brytania czyli bardzo ważne rynki w turystyce przyjazdowej w Holandii. Kolejnym ważnym wydarzeniem, które mogło mieć wpływ na spadek przyjazdów była epidemia SARS, która rozprzestrzeniła się od Chin i dotarła aż do 37 krajów na całym świecie powodując spadki w turystyce wyjazdowej i przyjazdowej. W 2005r. Holandię odwiedziło ponad 10mln turystów co było bardzo dobrym wynikiem na przestrzeni wcześniejszych lat.

2.3. Tabela 3 Przyjazdy do Holandii według kraju pochodzenia (tys.)

	2004	2005	2006	2007	2008	Zmiany +/-
NIEMCY	2650	2570	2813	2833	2696	-5%
BELGIA	812	917	991	1101	1109	1%
LUKSEMBURG	31	30	32	38	34	-11%
WIELKA BRYTANIA	1760	1853	1913	1902	1639	-14%
IRLANDIA	94	109	111	116	115	-1%
FRANCJA	510	527	608	613	575	-6%
SZWAJCARIA	141	141	173	177	151	- 1%
AUSTRIA	56	62	66	79	78	- 7%
WŁOCHY	369	374	398	398	370	- 16%
HISZPANIA	298	322	391	436	368	- 9%
DANIA	126	148	171	163	148	- 3%
SZWECJA	112	111	114	116	112	- 1%
NORWEGIA	82	82	90	92	93	0%
FINLANDIA	47	48	50	54	54	- 1%
POLSKA	54	63	77	83	82	- 13%
ROSJA	61	69	87	95	107	- 9%
RESZTA EUROPY	440	515	514	609	554	-9%
USA	905	971	1047	991	800	-19%
KANADA	115	126	134	126	116	-8%
BRAZYLIA		29	39	60	61	2%
RESZTA AMERYKI	111	95	105	96	91	-5%
JAPONIA	164	158	143	130	116	-11%
CHINY	82	96	108	125	129	3%
INDIE	24	34	37	42	51	21%
POZOSTAŁA CZĘŚĆ AZJI	366	356	313	321	260	-19%
AUSTRALIA	118	105	120	121	112	- 7
AFRYKA	117	101	93	92	84	- 9
CALKOWICIE	9647	10012	10738	11008	10104	-8%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych CBS, analizy NBT, data odczytu: 5.05.2010r.

Holandia największym powodzeniem cieszy się wśród Niemców, Wielkiej Brytanii, USA oraz Francji, gdyż to właśnie z tych państw przyjeżdża najwięcej turystów bo ponad połowa ze wszystkich odwiedzających z Europy oraz z całego świata w 2008r.

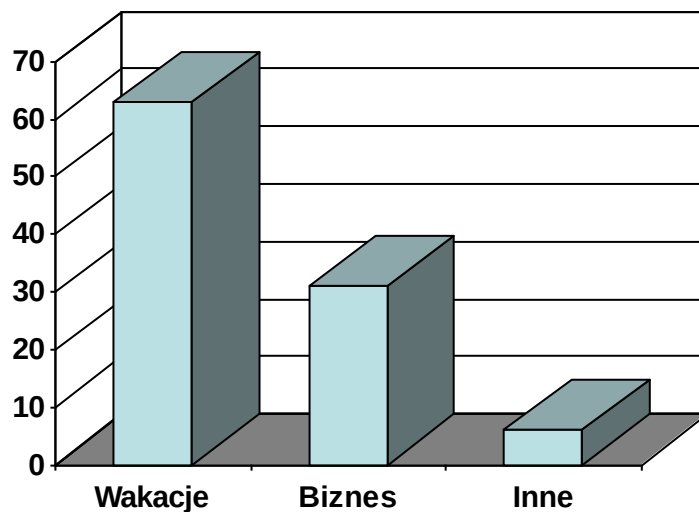
2.4. Tabela 4 Najczęściej odwiedzane regiony turystyczne Holandii (w tys.)

	2004	2005	2006	2007	2008	Zmiany +/-
AMSTERDAM, ROTTERDAM, HAGA, UTRECHT	4152	4546	4725	4789	4330	-10%
PÓŁNOCNE WYBRZEŻE	1333	1220	1353	1426	1343	-6%
HOLANDIA ZACHODNIA	542	553	641	663	596	-10%
BRABANCJA PÓŁNOCNA	437	458	493	532	491	-8%
LIMBURGIA POŁUDNIOWA	282	294	357	342	348	2%
WYBRZEŻE IJSSELMEER	289	263	291	307	287	-7%
OBSZAR DELTY	240	226	240	275	244	-11%
TWENTE, SALLND, VECHSTREEK	254	209	219	208	229	10%
VELUWE I OKLICE	222	236	229	234	215	-8%
WYSPIY PÓŁNOCNE	204	183	230	204	199	-3%
FRIESLAND, GRININGEN, DRENTHE	158	131	195	153	137	-11%
HEUWELRUG, UTRECHTSE, HET GOOI	104	140	143	147	119	-19%
JEZIORA FRIESLAND, GRONINGEN, NW- OVERIJSEL	93	95	93	86	71	-17%
JEZIORA W ZACHODNIEJ PROWINCJI	56	58	74	67	58	-13%
ACHTERHOEK	44	64	58	45	58	29%
OBSZAR RZEKI GELDERLAND	13	15	22	37	31	-15%
RESZTA HOLANDII	1225	1,320	1,377	1,495	1,351	-10%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych CBS, data odczytu: 5.05.2010r.

W Holandii największym powodzeniem cieszą się słynne miasta takie jak: Amsterdam, Rotterdam, Haga oraz Utrecht. Nie dziwi ten fakt, gdyż są to atrakcyjne turystycznie miejscowości z bardzo dobrze rozwiniętą bazą noclegową, łatwą komunikacją oraz pięknymi zabytkami. Popularne jest również Północne Wybrzeże charakteryzujące się naturalnością krajobrazu, przyciągającym turystów spragnionych kontaktu z przyrodą. Znajduje się tam również 11 historycznych miast i miasteczek, które wraz z bogactwem tamtejszej architektury przyciąga rzesze turystów odwiedzających Holandię. Na dalszych pozycjach znajdują się tereny nieco uboższe w zabytki, bazę noclegową ale oferujące piękne widoki, miejsca nie skażone cywilizacją, idealne do wycieczek rowerowych dla osób ceniących sobie ciszę i spokój. Są rzadziej odwiedzane ze względu na to, że Holandia słabo je promuje i nie inwestuje w rozwinięcie bazy turystycznej na tych terenach.

2.5. Wykres 2 Motywy przyjazdów turystów do Holandii (%)

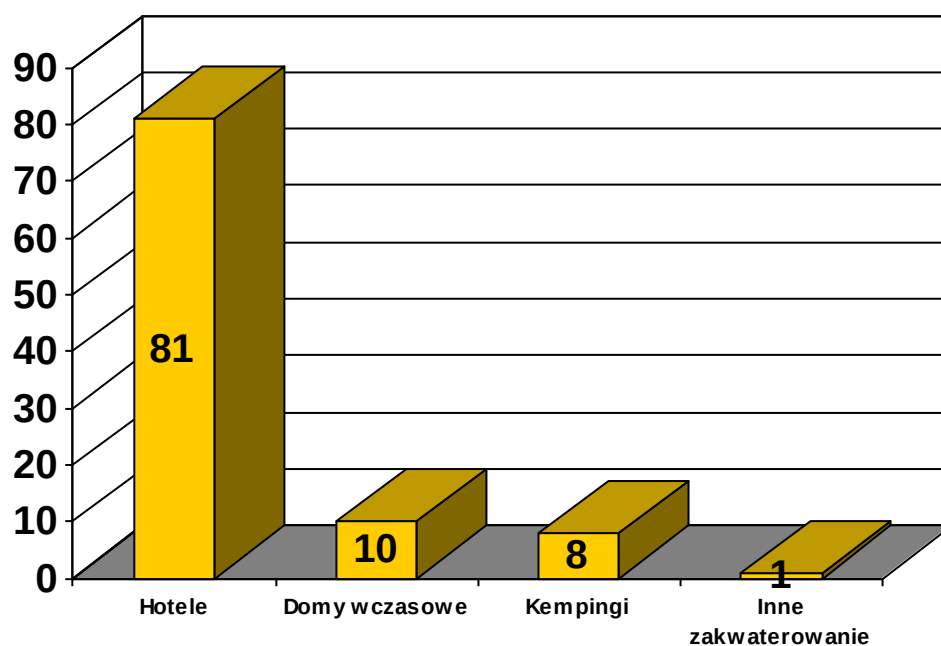
Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań CBS, oraz analizy NBTC, data odczytu: 5.05.2010r.

Turyści najczęściej odwiedzający Holandię w celach biznesowych

1. Brytyjczycy
2. Niemcy
3. Amerykanie
4. Belgowie
5. Hiszpanie

Turyści najczęściej odwiedzają Holandię w celach wypoczynkowych, ok. 63%, w celach biznesowych ok. 31% oraz w innych nieokreślonych ok. 6%. W celach biznesowych najczęściej przyjeżdżają Brytyjczycy, Niemcy oraz Amerykanie czyli turyści z państw bardzo ważnych dla turystyki holenderskiej.

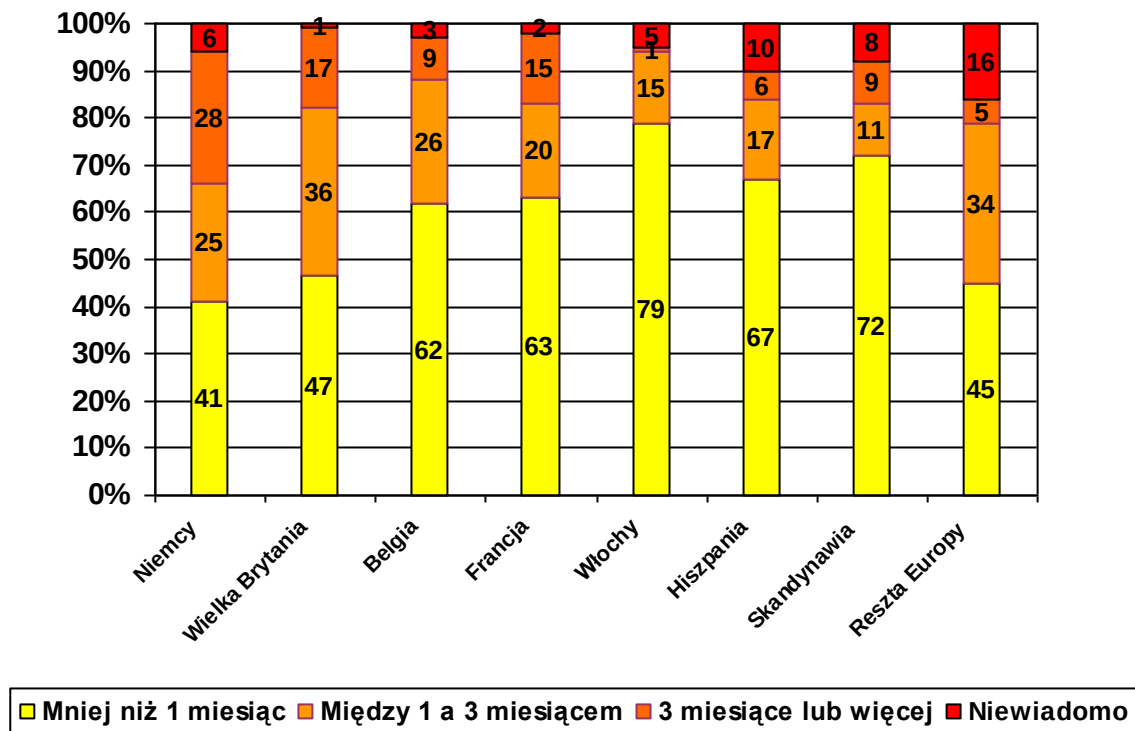
2.6. Wykres 3 Miejsce zakwaterowania turystów (%)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Statistic Netherlands 2005, data odczytu: 5.05.2010r.

Najczęstszym miejscem zakwaterowania wśród turystów są hotele ok. 81%, głównie w stolicy Amsterdamie oraz większych miastach oferujących bogatą ofertę bazy noclegowej dla bardziej wymagających jak i dla turystów mniej zamożnych. Następnym obiektem wybieranym przez turystów są domy wczasowe ok. 10% stosunkowo tanie w porównaniu do hoteli oraz znajdujące się prawie na tym samym poziomie kempingi ok. 8%. Bardzo niewiele bo ok. 1% podróżujących wybiera inne zakwaterowanie, do którego można zaliczyć prywatne kwatery.

2.7. Wykres 4 Czas między rezerwacją pobytu a przekroczeniem holenderskiej granicy

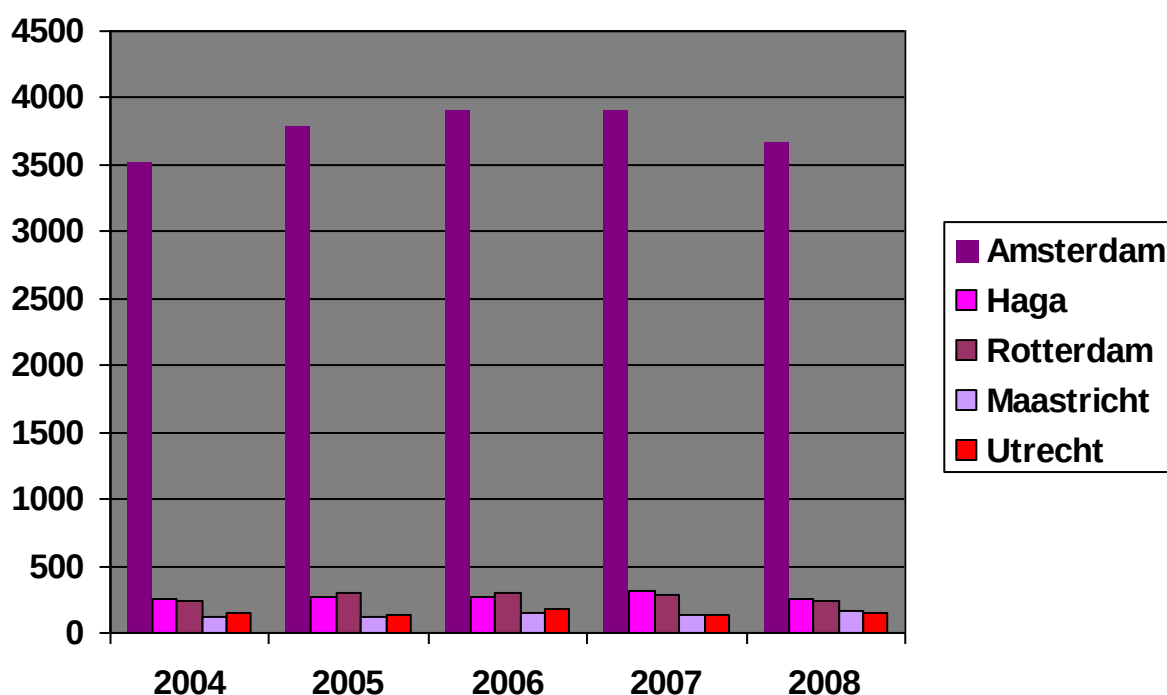
Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań CBS, data odczytu: 7.05.2010r.

Powyższy Wykres przedstawia czas rezerwacji pobytu w Królestwie Niderlandów a przyjazdem do kraju. We wszystkich wymienionych państwach w większości czas ten był krótszy niż jeden miesiąc a przodującym państwem są Włochy u których wskaźnik ten wynosił aż 79%, na drugim miejscu znalazły się kraje skandynawskie (72%), natomiast wśród pięciu spośród ośmiu państw wskaźnik był wyższy niż 50%.

Wśród krajów u których czas rezerwacji a przekroczeniem granicy znajdował się pomiędzy 1 a 3 miesiącem na pierwszym miejscu znajduje się Wielka Brytania (36%).

Turyści, którzy planowali przyjazd do Holandii 3 miesiące lub wcześniej to najczęściej turyści z Niemiec (28%).

2.8. Wykres 5 Ilość turystów zakwaterowana (w hotelach), w poszczególnych miastach Holandii (w tys.)

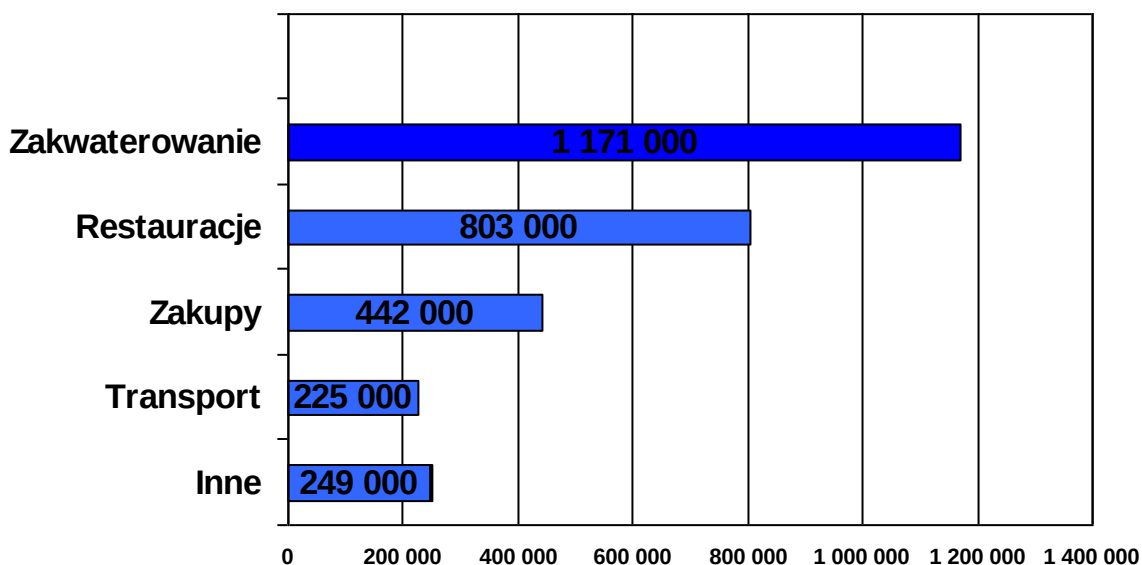

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań CBS, data odczytu: 5.05.2010r.

Nie dziwi fakt, że najwięcej turystów (ok. 3600 tys. w 2008r.) wybiera hotele w metropolii Holandii - Amsterdamie, czyli w mieście będącym głównym celem przyjazdów biznesowych. Jak już wcześniej zaznaczono znajduje się tu najlepiej rozwinięta baza noclegowa oraz gastronomiczna. Nocleg tutaj wybierają również turyści przyjeżdżający w celach wypoczynkowych czy poznawczych, gdyż Amsterdam oferuje liczne zabytki, muzea i słynną Czerwoną Ulicę bardzo tłumnie przyciągającą turystów.

Kolejnymi miastami w których turyści chętnie ale już w znacznie mniejszej ilości się zatrzymują jest Haga, Rotterdam oraz Utrecht czyli kolejne po Amsterdamie najsłynniejsze miasta Holandii.

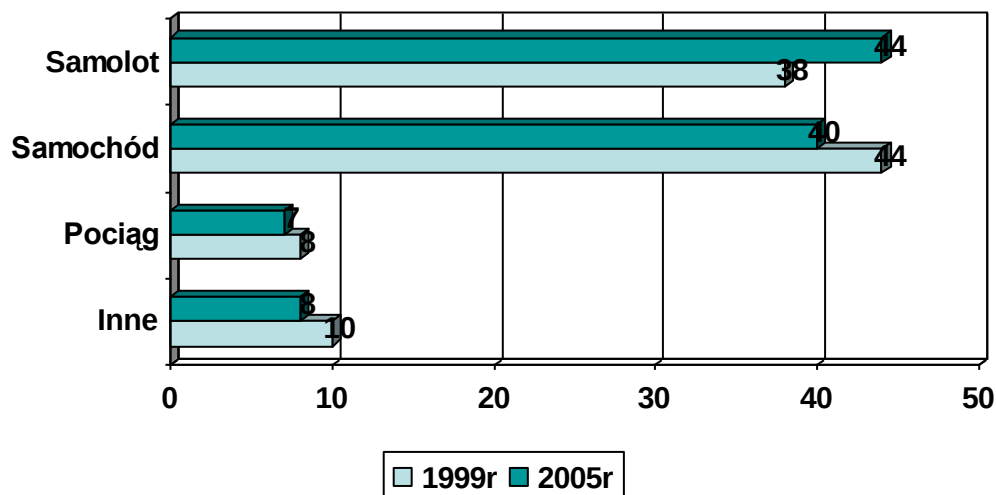
2.9. Wykres 6 Wydatki turystów według przeznaczenia (w EURO)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań Survey Inbound Tourism in 2005, data odczytu: 5.05.2010r.

Holandia jest stosunkowo drogim krajem jeżeli chodzi o nocleg. Turystów odstraszały wysokie ceny jakie oferują hotele, czy nawet domy wczasowe. Jak wynika z powyższego wykresu to właśnie na zakwaterowanie turyści wydają najwięcej bo ok. 1 171 000 EURO, nieco mniej ale równie dużo wydają na jedzenie w restauracjach, w większości są to turyści biznesowi. W porównaniu do wszystkich wydatków niewiele wydaje się na transport. Wynika to z tego, że coraz więcej turystów podróżuje własnym samochodem a komunikacja miejska po Holandii jest niedroga. Warto tutaj również zaznaczyć, że Holandia słynie z dbania o środowisko oraz zdrowego trybu życia i najsłynniejszym i najwygodniejszym pojazdem jest po prostu rower. Można bez żadnych przeszkód go wypożyczyć a i miasta są doskonale przygotowane do jazdy na rowerze.

2.10. Wykres 7 Najczęstsze środki transportu turystów podróżujących do Holandii (w %)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań NBTC, data odczytu: 5.05.2010r.

Podróżując do Holandii turyści najczęściej wybierają Samolot, gdyż jest to najszybsza i najwygodniejsza forma transportu, a niekiedy nawet najtańsza, gdyż linie lotnicze oferują różnego rodzaju promocje i oferty dla swoich klientów.

Drugim coraz bardziej popularnym środkiem transportu jest samochód. Wynika to z tego, że jest to wygodna forma transportu, gdyż wszystko co potrzebne spakuje się do samochodu, nie trzeba się zastanawiać co zabrać bo można wziąć wszystko co potrzebne. Taki transport wybierają przeważnie turyści z krajów sąsiednich lub z takich z których jest n niedaleko do Holandii.

Mniejszym powodzeniem cieszy się podróż pociągiem, co jest spowodowane jakością i długością podróży.

2.11. Tabela 5 Top 20 najczęściej odwiedzanych parków rozrywki, zoo i muzeów w Holandii (w tys.)

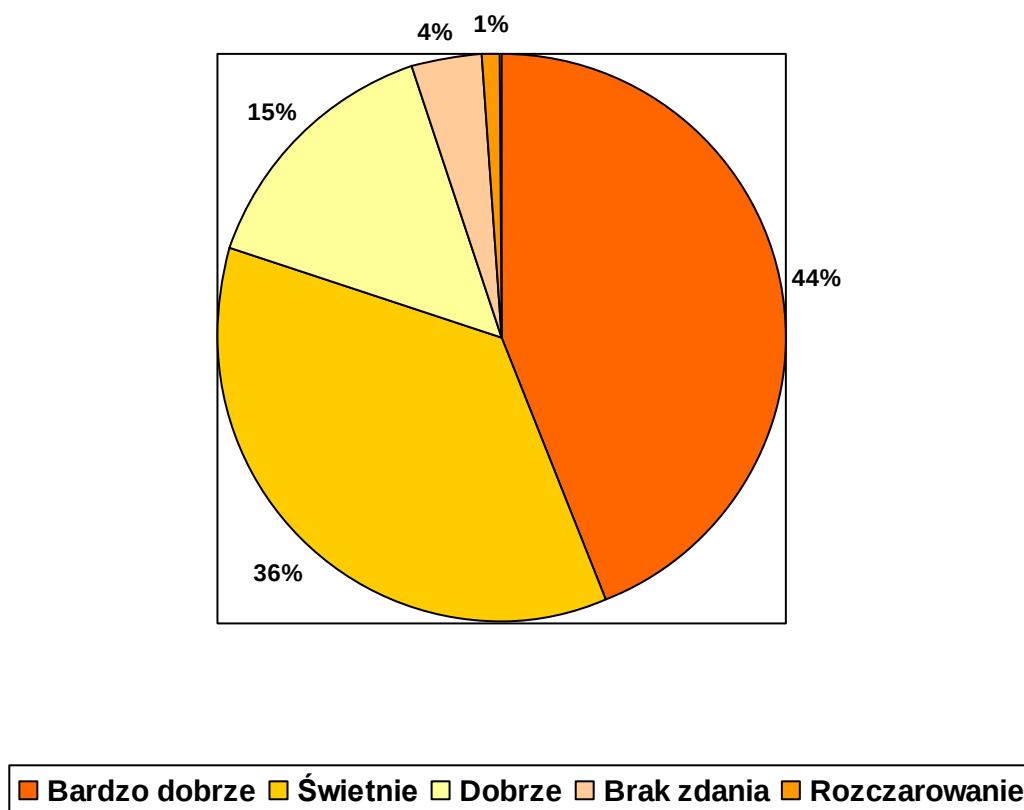
	2004	2005	2006	2007	2008
De Efteling	3253	3200	3050	3240	3290
Amsterdam Canal Cruises	2500	2847	3143	3205	2692
Rotterdam Zoo	1500	1479	1428	1560	1608
Burgers Zoo	1515	1505	1465	1505	1520
Museum van Gogha	1338	1417	1675	1550	1470
Attractiepark Slagharen	1325	1400	1400	1424	1438
Duinrell (w tym Tikibad)	1310	1349	1342	1354	1356
Artis Zoo	1081	1176	1200	1230	1238
Zoo Emmen	1410	1260	1140	1203	1220
Anne Frank Huis	937	965	983	1003	999
Rijksmuseum	810	843	1142	966	970
Ouwehands Zoo	825	860	880	895	910
Walibi World	-	900	766	834	856
De Keukenhof	738	693	760	837	834
Safaripark Beekse Bergen	525	595	660	730	809
Dolfinarium	733	753	808	720	765
De Zaanse Schans De	886	854	849	845	705
Amersfoort Zoo	685	655	690	748	700
Madurodam	630	700	691	675	693
Sexmuseum "Venustempel"	528	825	532	552	543

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań NBTC, data odczytu: 7.05.2010r.

Turyści odwiedzający Holandię najczęściej zwiedzają muzea oraz parki rozrywki z których również słynie Holandia. Najczęściej odwiedzany jest jeden z najstarszych parków rozrywki w Europie - De Efteling (czyli „Baśniowy Las”), który w roku 1972 zdobył nagrodę najlepszego parku rozrywki w Europie, a w 1992r nagrodę najlepszego parku na świecie. Jest to park tematyczny i każdy znajdzie tam coś dla siebie. Dlatego warto wybrać się do niego całą rodziną, gdyż nikt nie będzie się nudził.

Kolejnym często odwiedzanym miejscem w Holandii jest słynny Amsterdam Canal Cruises, który oferuje rejsy ekskluzywnymi łodziami po kanale z których korzysta rocznie ponad 3mln turystów. Bardzo ważną rzeczą jest, że ów łodzie posiadają windy dla niepełnosprawnych osób, oraz są specjalnie przystosowane wewnątrz dla takich turystów, co jest naprawdę rzadkością.

2.12. Wykres 8 Opinie turystów dotyczące pobytu w Holandii

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Statistic Netherlands 2005, data odczytu: 7.05.2010r.

Opinie turystów, którzy odwiedzili Holandię w 95% są pozytywne. Świadczy to o zadowoleniu z pobytu, oraz tego, że warto do tego kraju przyjechać.

ROZDZIAŁ III

RYNEK EMISJI TURYSTYCZNEJ HOLANDII

3. Tabela 6 Podróże zgraniczne mieszkańców Holandii według krajów (w tys.)

Kraj docelowy	2002	2005		
		Wyjazdy urlopowe	Krótkie wyjazdy	Razem wyjazdy
Razem wyjazdy	16 760	13 800	3 290	17 090
Francja	3 320	2 170	590	2 760
Niemcy	2 490	1 610	990	2 600
Belgia	2 180	980	1 060	2 040
Hiszpania	1 640	1 570	-	1 570
Austria	1 030	1 000	-	1 000
Turcja	610	970	-	970
Włochy	770	700	-	700
Wielka. Brytania	810	390	240	630
Grecja	560	540	-	540
Czechy	290	370	-	370
Szwajcaria	390	350	-	350
Norwegia/Szwecja/Finlandia	220	300	-	300
USA	230	290	-	290
Luksemburg	330	190	100	290
Portugalia	240	260	-	260
Daleki Wschód	140	240	-	240
Egipt	80	210	-	210
Dania	170	180	-	180
Węgry	90	110	-	110
Pozostałe kraje	1 200	1 370	310	1 680

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań POT 2005, data odczytu: 20.04.2010r.

W latach 2000 – 2005 Holendrzy najczęściej podróżowali do Francji zarówno na krótkie jak i na dłuższe wyjazdy, potem kolejno do Niemiec, jednak tutaj różnica pomiędzy wyjazdami krótkotrwałymi a urlopowymi nie była tak wyraźna, gdyż w dużej mierze były to podróże biznesowe. Podobnie do Belgii jednak tutaj zdecydowanie Holendrzy przyjeżdżali na krótkie jednodniowe pobyty.

3.1. Tabela 7 Wakacyjne wyjazdy populacji holenderskiej według miejsca przeznaczenia (w tys.)

	2004	2005	2006	2007	2008
FRANCJA	2888	2759	2724	2645	2904
NIEMCY	2693	2600	2571	2951	2996
BELGIA I LUSEMBURG	2523	2330	2157	2281	2120
HISZPANIA I PORTUGALIA	1851	1921	1788	1880	2157
AUSTRIA	1081	1024	1160	1150	1098
INNE KRAJE W EUROPIE	3911	3937	4018	4319	4490
KRAJE POZA EUROPEJSKEI	2226	2515	2334	2330	2693

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Statistic Nederlands, data odczytu: 20.04.2010r.

W wakacje turyści holenderscy najchętniej korzystali z atrakcji jakie oferowała Francja co naturalnie wynika z położenia geograficznego. Od roku 2005 do 2007 była tendencja spadkowa w przyjazdach do Francji, natomiast w roku 2008 nastąpił gwałtowny wzrost. W porównaniu z Austrią, która w sezonie letnim zajmuje dalszą pozycję, w zimie turyści z Holandii chętniej przyjeżdżają właśnie tam ze względu na doskonałe warunki narciarskie i liczne, dobrze zagospodarowane stoki.

Kolejnymi państwami chętnie odwiedzanymi są Niemcy, do których w 2008r nawet chętniej przyjeżdżano niż do Francji.

Rozpatrując przyjazdy do krajów Basenu Morza Śródziemnego, biorąc pod uwagę atrakcyjność turystyczną tego regionu można śmiało stwierdzić na podstawie danych, że Holendrzy nie wykazują nadmiernego zainteresowania typowym wypoczynkiem na słonecznych plażach. Motywy podejmowania wyjazdów zagranicznych są znacznie bardziej wszechstronne we porównaniu z motywami podróży zagranicznych podejmowanych przez turystów Europy Północnej.

3.2. Tabela 8 Turystyczne podróże zagraniczne w latach 2002 - 2004

	2002	2003	2004
Liczba podróży (w tys.)	16 463	17 173	17 085
Liczba podróży na 100 mieszkańców	89	104	105

Źródło: Toerisme en recreatie in cijfers 2006, Central Bureau voor de Statistiek – UNWTO, data odczytu: 13.05.2010r.

3.3. Tabela 9 Turystyka krajowa – goście w bazie noclegowej typu hotelowego

	2002	2003	2004
Liczba gości (w tys.)	7 515	7 379	7 911

Źródło: UNWTO, data odczytu: 13.05.2010r.

3.4. Tabela 10 Turystyka krajowa – liczba nocy spędzonych przez mieszkańców Holandii w bazie noclegowej zbiorowego zakwaterowania

	2002	2003	2004
Liczba nocy w bazie noclegowej ogółem (w tys.)	56 004	55 864	55 518
Liczba nocy w bazie typu hotelowego (w tys.)	13 593	13 384	13 761

Źródło: UNWTO, data odczytu: 13.05.2010r.

Z roku na rok liczba podróży turystów holenderskich powiększa się, również można powiedzieć, że z każdym rokiem Holandia przyjmuje coraz więcej turystów, świadczy o tym liczba podróży w 2004r., oraz liczba gości w bazie noclegowej ogółem ok.55,5%, i bazie typu hotelowego, która nieco zmalała do roku poprzedniego na korzyść innych form organizacji noclegu przez turystów.

3.5. Tabela 11 Liczba noclegów (w tys.) wykorzystana przez turystów krajowych w Holandii i krajach sąsiednich w latach 1998 - 2002

Kraj	Wskaźnik	1998	1999	2000	2001	2002	% zmiana w latach 98-02
Holandia	Noclegi w hotelach i bazie podobnej	12 488	13 829	14 027	13 608	13 593	8,2
	Noclegi w całej tur. bazie noclegowej	51 828	55 531	55 310	54 973	56 004	8,1
	% w hotelach	24,1	24,9	25,4	24,8	24,3	n. dot.
	Noclegi w całej bazie/1 mieszkańca	3,2	3,4	3,4	3,4	3,5	n. dot.
Niemcy	Noclegi w hotelach i bazie podobnej	152 686	159 890	170 947	171 674	164 383	7,7
	Noclegi w całej tur. bazie noclegowej	277 212	290 706	304 751	307 143	298 041	7,5
	% w hotelach	55,1	55,0	56,1	55,9	55,2	n. dot.
	Noclegi w całej bazie/1 mieszkańca	3,4	3,5	3,7	3,7	3,6	n. dot.
Wielka Brytania	Noclegi w hotelach i bazie podobnej	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	n. dot.
	Noclegi w całej tur. bazie noclegowej	515 950	568 630	576 370	529 600	531 900	3,1
	% w hotelach	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	n. dot.
	Noclegi w całej bazie/1 mieszkańca	8,7	9,6	9,7	8,9	8,8	n. dot.
Belgia	Noclegi w hotelach i bazie podobnej	3 498	3 652	4 045	4 057	4 091	17,0
	Noclegi w całej tur. bazie noclegowej	13 185	13 111	13 689	13 321	13 177	-0,1
	% w hotelach	26,5	27,9	29,5	30,5	31,0	n. dot.
	Noclegi w całej bazie/1 mieszkańca	1,3	1,2	1,3	1,3	1,3	n. dot.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie POT, data odczytu:13.05.2010r.

Rynek holenderski uwzględniając potencjał demograficzny (oprócz rynku niemieckiego i brytyjskiego), należy do najważniejszych emisyjnych rynków Europy. Jego pozycję na europejskim rynku podróży zagranicznych można scharakteryzować poprzez dwie wielkości a mianowicie: liczbę turystów wyjeżdżających za granicę oraz wielkości zagranicznych wydatków.

Liczba wyjazdów zagranicznych w 2002r wyniosła 16,8mln czyli generalnie przekroczyła liczbę ludności, a w latach 1998 – 2002 wzrosła o 23,7%.

W stosunku do rynków krajów sąsiednich można stwierdzić iż rynek holenderski charakteryzował się relatywnie największą aktywnością w turystyce zagranicznej oraz największym wzrostem wyjazdów w analizowanym okresie.

3.6. Tabela 12 Wyjazdy zagraniczne mieszkańców Holandii i krajów sąsiednich

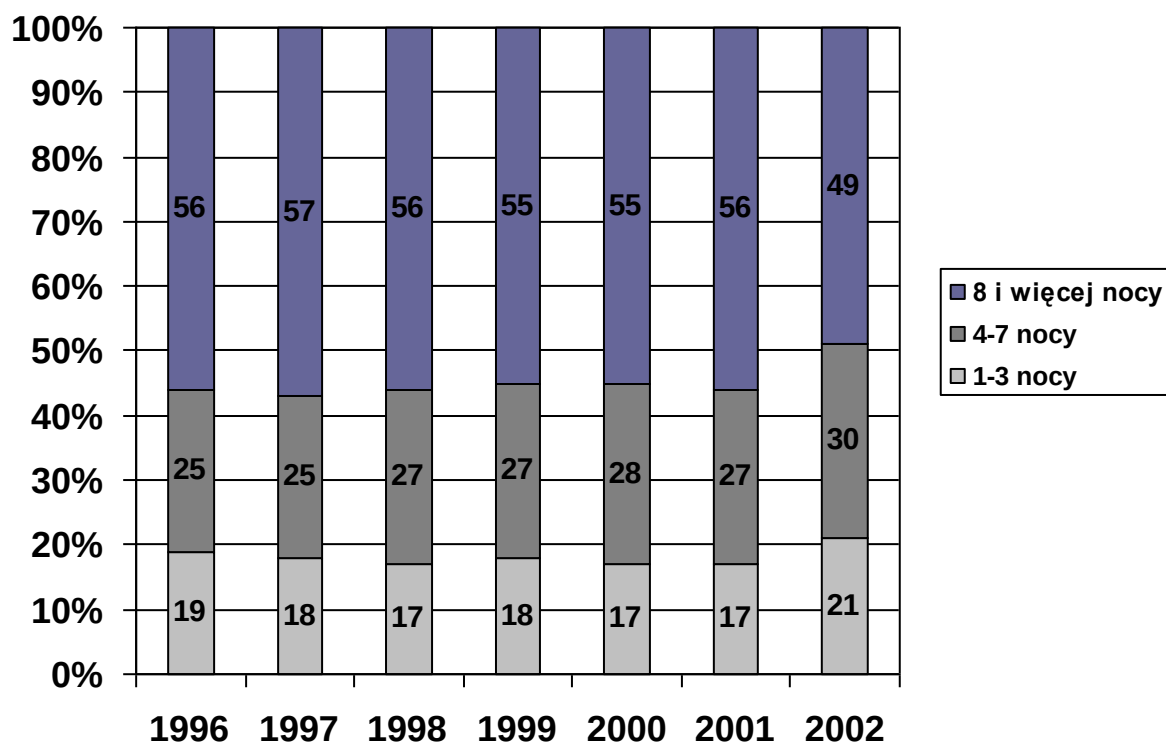
	Holandia	Niemcy	Wielka. Brytania	Belgia
Wyjazdy zagr. w 2002 r. w tys.	16 760	73 300	59 377	6 773
Wyjazdy zagr. w 2002 r. na 1 mieszk.	1,04	0,89	1,00	0,66
% zmiana wyjazdów zagr. w latach 1998-2002	23,7	5,9	16,7	-12,9

Źródło: Opracowanie własne na podstawie POT, data odczytu: 13.05.2010r.

Według danych za 2003r liczba wyjazdów zagranicznych zmniejszyła się o 16mln czyli nieco ponad 4%.

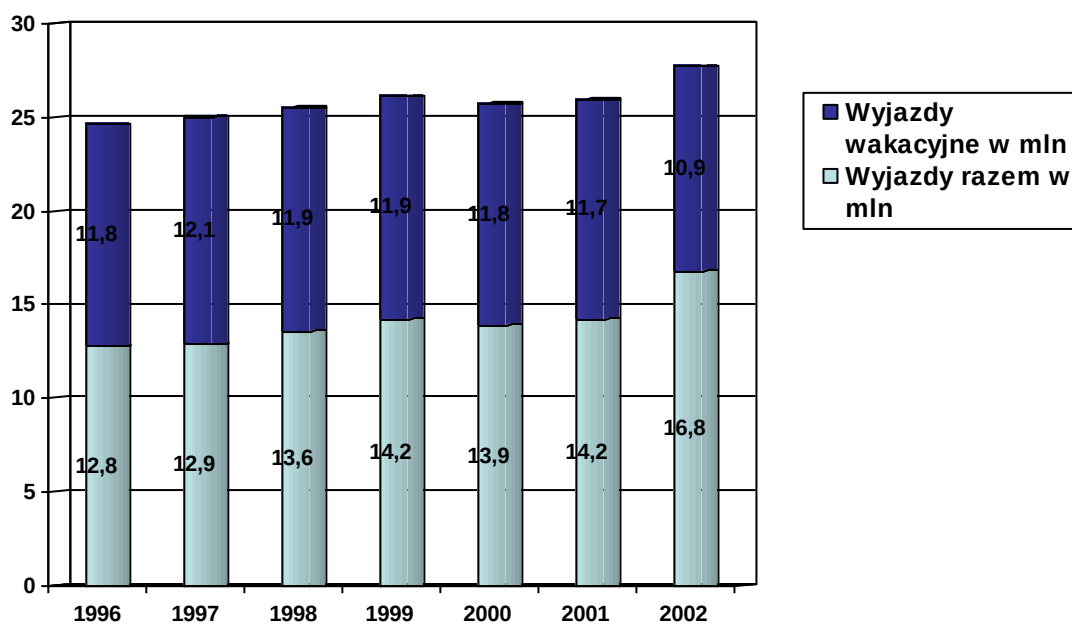
Biorąc pod uwagę długość wyjazdów w ostatnich latach należy zaznaczyć, że zmianie uległa ich struktura. Zmniejszył się udział wyjazdów najdłuższych (8 i więcej nocy), na rzecz wyjazdów krótszych ale w większym stopniu wzrastał udział wyjazdów w przedziale 4 -7 nocy niż wyjazdów obejmujących od 1 do 3 nocy .

3.7. Wykres 9 Struktura pod względem długości pobytu wyjazdów zagranicznych Holendrów w latach 1996 - 2002

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Netherlands Outbound Travel Snapshot, data odczytu: 15.05.2010r.

3.8. Wykres 10 Liczba wyjazdów zagranicznych ogółem, w tym wyjazdów wakacyjnych (w mln)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Netherlands Outbound Travel Snapshot, data odczytu: 15.05.2010r.

Charakterystycznym elementem dla holenderskiej turystyki w ostatnich latach przy wyraźnym wzroście ogólnej liczby wyjazdów wypoczynkowych był spadek liczby wyjazdów wakacyjnych, które w swoją maksymalną wartość osiągnęły w 1997r przekraczając liczbę 12mln.

Szczególnie widoczny spadek wyjazdów wakacyjnych nastąpił w 2002r co mogło być spowodowane pogorszeniem się klimatu gospodarczego w Holandii ale również zwiększeniem się możliwości wyjazdów krótkich wynikającej ze wzrastającej oferty tanich przewoźników lotniczych. Umożliwiła ona warunki do podejmowania większej liczby krótkich podróży w miejsce jednej dłuższej.

3.9. Tabela 13 Udział wyjazdów zagranicznych w ogólnej liczbie wyjazdów turystycznych w wybranych krajach Europy w 2000r

Przedział wiekowy	% udział w wyjazdach według podziału kraj/zagranica	Holandia	Niemcy	Belgia	Wielka Brytania
15-24 lat	Wyjazdy zagraniczne	64,9	69,5	69,0	54,8
	Wyjazdy krajowe i zagraniczne	13,0	5,1	16,5	10,1
25-44 lat	Wyjazdy zagraniczne	58,1	67,3	73,7	44,0
	Wyjazdy krajowe i zagraniczne	16,5	6,6	10,9	12,7
45-64 lat	Wyjazdy zagraniczne	57,2	54,7	77,2	50,3
	Wyjazdy krajowe i zagraniczne	19,0	10,0	10,9	15,2
65 i więcej lat	Wyjazdy zagraniczne	38,9	45,1	64,5	25,1
	Wyjazdy krajowe i zagraniczne	25,5	7,1	13,2	14,3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Statistic in Focus, Eurostat, data odczytu: 13.05.2010r.

Dane w powyższej tabeli wskazują, iż zjawisko większego udziału wyjazdów zagranicznych w ogólnej liczbie wyjazdów turystycznych w najmłodszej grupie wiekowej, występuje nie tylko w przypadku Holandii ale również Niemiec oraz Wielkiej Brytanii. Jednak Holendrzy w najstarszej grupie wiekowej wykazują większą aktywność udziału w wyjazdach zagranicznych niż turyści z Niemiec i Wielkiej Brytanii.

Biorąc pod uwagę, wszystkie wyjazdy wypoczynkowe w ciągu roku Holendrzy wykazują umiarkowany stopień koncentracji tych wyjazdów w

miesiącach wakacyjnych, gdyż na okres lipca i sierpnia przypadło w 2000r 40% ogólnej liczby wyjazdów. Wyższa koncentracja miała miejsce m.in. w Austrii, Hiszpanii, we Włoszech oraz w Grecji, natomiast niższa na rynkach o większym znaczeniu dla turystyki m.in. w Niemczech i Wielkiej Brytanii. W wyjazdach turystów holenderskich dużo mniejsze znaczenie miały wyjazdy w okresach zimowych, gdyż na te miesiące przypadło tylko ok. 5.5% wszystkich wyjazdów.

3.10. Tabela 14 Udział (%) poszczególnych środków transportu wykorzystywanych w wyjazdach turystycznych na wybranych rynkach krajów UE w 2002r

Kraj/Środek transportu	Samochód/motocykl	Samolot	Autokar	Pociąg	inne
Holandia	65,9	22,8	6,4	3,4	1,5
Niemcy	50,3	31,7	9,8	7,0	1,2
Wielka Brytania	48,1	37,7	7,6	4,7	1,9
Belgia	58,5	29,6	6,2	4,5	1,2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie WTO 2002, data odczytu: 13.05.2010r.

Biorąc pod uwagę najczęściej wykorzystywany środek transportu zachowania Holendrów nie odbiegają znacząco od tego co można zaobserwować w innych krajach Unii Europejskiej. Dominującym środkiem transportu jest pojazd prywatny. Korzysta z niego 2/3 wyjeżdżających (podobnie jak we Francji, Hiszpanii czy Portugalii). Nieco mniej Holendrów korzysta z samolotu, z autokaru korzysta ok. 6.5% turystów, natomiast z pociągu nieco ponad 3% wyjeżdżających.

3.11. Tabela 15 Struktura zakwaterowania w bazie noclegowej według rodzajów przy turystycznych wyjazdach wypoczynkowych w 2000r w wybranych krajach UE

Kraj	Hotele		Inna baza zakwaterowania zbiorowego		Zakwaterowanie w obiektach prywatnych (nie zbiorowych)	
	% udział w org. podróży	% udział w org. noclegów	% udział w org. podróży	% udział w org. noclegów	% udział w org. podróży	% udział w org. noclegów
Holandia	26,2	22,1	57,4	57,8	16,4	20,1
Niemcy	51,9	47,1	10,5	12,9	37,5	40,0
Wielka Brytania	33,3	b.d.	17,9	b.d.	48,8	b.d.
Belgia	36,1	24,9	26,0	26,9	37,8	48,2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Statistic in Focus, Eurostat, data odczytu: 13.05.2010r.

Pod względem struktury korzystania z bazy noclegowej podczas podróży wypoczynkowych Holendrzy stanowią odmienną populację w stosunku do turystów z krajów starej „UE”, gdyż posiadają najniższy udział w podróżach i liczbie noclegów z wykorzystaniem bazy prywatnej oraz jeden z najniższych udziałów w podróżach z wykorzystaniem hoteli. Dominującą formą jest natomiast odmienna niż hotele baza noclegowa zbiorowego zakwaterowania. Ta forma noclegu odnosi się do 55% ich podróży i podobnego udziału w liczbie ich noclegów.

3.12. Tabela 16 Struktura (%) wyjazdów wypoczynkowych według form organizacji pobytu w 2000r w wybranych krajach UE

Kraj	Rezerwacja bezpośrednia	Zakup usług u agenta/tour operatora	Świadczenia niezorganizowane	Inne formy
Holandia	37,9	37,5	24,2	0,4
Niemcy	56,6	43,4	0	0
Belgia	62,8	31,9	0	5,3
Dania	54,2	45,8	0	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie POT, data odczytu: 13.05.2010r.

Wśród turystów holenderskich ok. 1/3 wyjeżdżających zapewnia sobie usługi za pomocą rezerwacji bezpośredniej, podobny odsetek nabywa świadczenia za pomocą agenta lub tour operatora, natomiast ok. 1/4 nie dokonuje rezerwacji w formie zorganizowanej.

**3.13. Tabela 17 Wydatki za granicą turystów holenderskich oraz turystów krajów sąsiednich
w 2002r; wybrane wskaźniki**

	Holandia	Niemcy	Wielka Brytania	Belgia
Łączna kwota wydatków za granicą w tys. USD	12 919	53 196	40 409	10 435
% dynamika zmian w latach 98-02	6,8	-3,0	25,2	25,6
Średnie wydatki na 1 wyjeżdżającego w USD	770	726	681	1 541
% dynamika zmian średnich wydatków na 1 wyjeżdżającego w latach 1998-2002	-13,8	2,7	7,4	44,2
Średnie wydatki na 1 mieszkańca	800	649	679	1 018

Źródło: Opracowanie własne na podstawie POT, data odczytu: 15.05.2010r.

3.14. Tabela 18 Wydatki turystów holenderskich w 2002r w trakcie zagranicznych wyjazdów wypoczynkowych w poszczególnych krajach (w mln EURO)

Kraj docelowy	Wydatki w trakcie podróży		Łączna suma wydatków w kraju	% udziału w ogólnej sumie wydatków
	1-3 noce	4 noce i więcej		
Francja	220	1 340	1 560	16,0
Hiszpania	50	1 440	1 490	15,3
Niemcy	180	540	720	7,4
Austria	10	630	640	6,6
Włochy	20	560	580	6,0
Turcja	10	500	510	5,2
Grecja	0	490	490	5,0
Belgia	170	220	390	4,0
Wielka Brytania	130	250	380	3,9
Pozostałe kraje	90	2 900	2 990	30,7
Razem	870	8 870	9 730	100,0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie POT, data odczytu: 15.05.2010r.

W 1998r. średnie wydatki w trakcie podróży zagranicznej wynosiły na jednego wyjeżdżającego 893 USD, to w 2002r. zmniejszyły się do 770 USD czyli o prawie 14%. Podsumowując ogólne wydatki turystów holenderskich w tych latach były znacznie niższe

niż na największych rynkach emisyjnych Europy i Holandia była jedynym rynkiem w którym w tym czasie odnotowano spadek wydatków na 1 wyjeżdżającego.

3.15. TRENDY ORAZ NOWE ZJAWISKA DOTYCZĄCE RYNKU NIDERLANDZKIEGO 2008/2009

„ Bardzo dobrze rozwinięta pod względem gospodarczym Holandia w 2009r. odnotowała regularny spadek rozwoju gospodarczego w stosunku do 2008r. Stopa wzrostu gospodarczego w całym 2008r. wyniosła 2%, natomiast za cały rok 2009 przewiduje się -4,75%. Inflacja w 2009r. spadła do poziomu 1% (2,5% w 2008r.), stopa bezrobocia wzrosła do poziomu 5,5% (3,9% w 2008r.).

Wysoki pomimo kryzysu standard życia wynikający z poziomu dochodów, z wielkości czasu wolnego (minimalna liczba dni urlopowych wynosi 20 dni roboczych w ciągu roku) oraz wzorce kulturowe charakteryzujące postawy i zachowania wykorzystania czasu wolnego powodują wysoką aktywność wyjazdową Holendrów.

W 2008r. ponad 75% Holendrów pojechało na długie wakacje (to lekki wzrost w porównaniu z rokiem 2007) a tyle samo pojechało na krótkie wakacje (41%). Ogółem dokonano 18,5 mln wyjazdów zagranicznych, z czego 10 mln miało miejsce w lecie. Średnia długość wakacji zagranicznych wynosi 11,2 dni. Podobnie jak w latach ubiegłych najliczniejsza grupa odwiedzająca inne kraje to osoby w wieku 35 – 54 lata. Za to osoby w wieku 55 – 64 wyjeżdżały za granicę najczęściej. Spośród nich 42% turystów nocowało w hotelach i pensjonatach, na campingu 15%, w apartamentach 11%, w domku/bungalow 11% a u znajomych około 5%. Ponad połowa (54%) turystów pojechała na wakacje własnym transportem, 34% wybrało samolot a autokarem pojechało około 6% wyjeżdżających za granicę.

W roku 2009 na wakacje wyjechało ogółem o 2% mniej Holendrów niż w roku ubiegłym (z czego na wakacje letnie wyjechało 0n8% mniej turystów). Jako główne powody podawane są: zła sytuacja ekonomiczna, recesja na rynku holenderskim oraz ogólny pesymizm na rynku konsumenckim. Holendrzy w tym roku jeździli na wakacje rzadziej, wybierano lokalizacje bliżej domu, starano się podróżować oraz nocować taniej i generalnie wydano mniej pieniędzy. Dwa razy więcej osób niż w roku 2008 wybrało tańszy środek transportu. Przy rezerwacji pobytu więcej osób czekało na okazjnie niskie

ceny i last minutes. Około 57% osób planowało spędzenie swoich głównych wakacji w Holandii”.²

3.16. OCZEKIWANIA I TENDENCJE NA 2010r.

- „Niekorzystna sytuacja ekonomiczna na rynkach światowych będzie miała w 2010r. bezpośredni wpływ na rozwój oraz kierunki turystyki wyjazdowej z Królestwa Niderlandów. Holendrzy będą wyjeżdżali na wakacje rzadziej, będą wydawać na wakacje mniej pieniędzy oraz będą wybierać bliższe domu kierunki wakacyjne.
- Z powodu niepewnej sytuacji finansowej ucierpią szczególnie krótkie wyjazdy wakacyjne (krótkie wyjazdy do miast oraz na narty). Paryż pozostanie najczęściej odwiedzanym miastem, wysoko uplasuje się także Berlin.
- Back to Basic – kiedy w portfelu mniej pieniędzy, Holendrzy wrócą do dawnych zachowań wakacyjnych: będą spędzali wakacje blisko domu (Francja, Belgia, Niemcy), jadąc na wakacje własnym samochodem i wybierając raczej kemping niż hotel. Tanie wakacje z rodziną na łonie przyrody, oto ogólny trend na nadchodzący rok. Holendrzy później niż zwykle dokonywać będą rezerwacji wakacyjnych (oczekiwanie na last minute).
- Nowe zjawiska: coraz chętniej w czasie podróży wykorzystywany jest GPS – wiele regionów posiada w tej chwili specjalne mapy dla wędrowców i rowerzystów oraz szeroką informację turystyczną, którą można ściągnąć na swój GPS. Telefony komórkowe wykorzystywane są do dokonywania płatności, rezerwacji oraz celów marketingowych (Np. Last Minute SMS, do podróży rezerwowanej on-line dodawana jest dodatkowa usługa przesyłania aktualnych informacji o podróży na telefon komórkowy).
- Internet: NBTC, holenderski odpowiednik POT, organizuje dla dziennikarzy w USA wirtualne podróże studyjne. NBTC obecne jest też w internetowej grze Second Life. Walibi World otwarło wirtualny park atrakcji. Microsoft

² „Analiza i tendencje 2009 – 2010 na rynkach zagranicznych objętych działalnością POT”, marzec 2010r., s. 5 – 6, data odczytu: 26.05.2010r.

reklamuje najnowszy produkt Microsoft Surface, szczególnie użyteczny w sektorze hotelarsko – restauracyjnym (interaktywny panel wbudowany w stół, gdzie klient wyszukuje informacje na temat proponowanego menu, składników, etc.). W nadchodzących latach 2 na 3 Holendrów zarezerwuje wakacje przez Internet. Liczba osób korzystających z Internetu wciąż się zwiększa. Dużą popularność zyskują interaktywne strony internetowe o podróżach, gdzie internauta może załadować własne zdjęcia i zamieścić swoją opinię.

- Ekologia i kultura odgrywają coraz ważniejszą rolę w wyborze kierunków wakacyjnych – ekologiczne wakacje są modne. Zachowanie dziedzictwa kulturowego i szacunek dla zabytków przyrody z całą pewnością będą trendami wyraźnie obecnymi w zachowaniach wakacyjnych Holendrów.
- Przy wyborze wyjazdów oprócz ceny w dalszym ciągu ważną rolę odgrywać będą pojęcia: autentyzm, nauka, zdrowie i duchowość. Przekładając te pojęcia na opis zachowań wakacyjnych, można powiedzieć, że Holender pragnie spotykać rdzennych mieszkańców odwiedzanych miejsc, kupować regionalne, ekologiczne produkty, uczyć się miejscowego języka oraz poszukiwać zagranicą odpowiedzi na pytania o sens życia.³

³ Tamże, s. 7, data odczytu: 26.05.2010r.

ROZDZIAŁ IV

ZNACZENIE RYNKU

TURYSTYCZNEGO HOLANDII

DLA POLSKI

4. Tabela 19 Liczba przyjazdów turystów holenderskich do Polski w latach 1994 – 2003

Rok	l. przyjazdów w tys.	Zmiana % do roku poprzedniego	% udziału w og. Liczbie przyjazdów turystów do Polski
1994	340,5	-	1,81
1995	358,9	5,4	1,87
1996	348,9	-2,8	1,80
1997	347,8	-0,3	1,78
1998	390,4	12,2	2,08
1999	371,3	-4,9	2,07
2000	401,6	8,2	2,31
2001	337,2	-16,0	2,25
2002	302,9	-10,2	2,16
2003	225,0	-25,7	1,64
Zmiana 94-03	-115,5	-33,9	-9,4%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS, data odczytu: 20.05.2010r.

Najwięcej turystów holenderskich odwiedziło Polskę w roku 2000, kiedy to liczba turystów przekroczyła 400 tys., a udział holendrów w ogólnej liczbie turystów osiągnął 2.31%. W 2003r. turyści z Holandii utracili wysoką pozycję w turystyce przyjazdowej do Polski, a liczba ich przyjazdów statystycznie znalazła się na podobnym miejscu co turystów z Wielkiej Brytanii, Włoch i Szwecji oraz niżej niż Austrii i USA.

W 2004r. odnotowano znaczny wzrost w turystyce przyjazdowej do Polski z krajów Europy Zachodniej, natomiast liczba przyjazdów z Holandii wzrosła o prawie 16%.

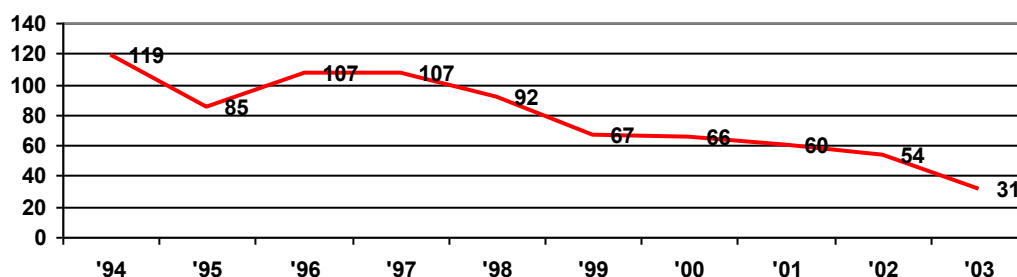
4.1. Tabela 20 Przyjazdy do Polski turystów z wybranych krajów europejskich w roku 2009 (w mln)

	PRZYJAZDY OGÓŁEM	W TYM TURYSŃCI
NIEMCY	26070	4560
WIELKA BRYTANIA	500	450
NIDERLANDY	335	300
AUSTRIA	325	280
WŁOCHY	255	245
FRANCJA	240	215
SZWECJA	190	155
POZOSTAŁE KRAJE UE 15	630	545

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań IT, data odczytu: 20.05.201

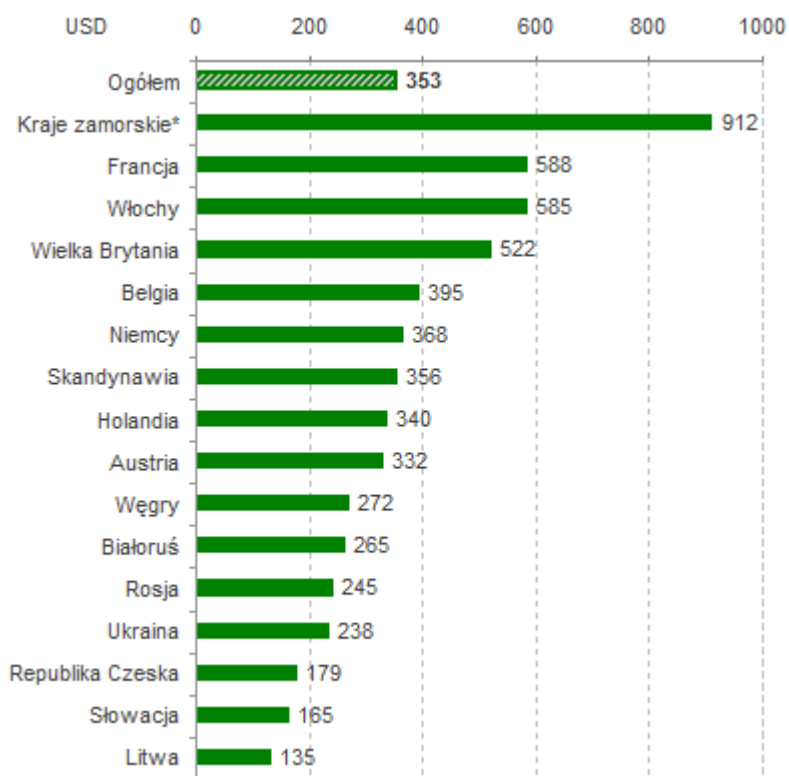
W roku 2009 największe znaczenie w przyjazdach do Polski odgrywały Niemcy, Wielka Brytania oraz Holandia, choć przyjazdy z tych dwóch państw w stosunku do Niemiec były znacząco mniejsze. Holendrzy przyjeżdżali do Polski najczęściej w celach wypoczynkowych, biznesowych i w odwiedziny, natomiast spadek w ich przyjazdach był spowodowany w pewnym stopniu kryzysem finansowym na świecie.

4.2. Wykres 11 Szacunkowe wielkości wpływów od turystów holenderskich w latach 1994 -2003 (w mln USD)

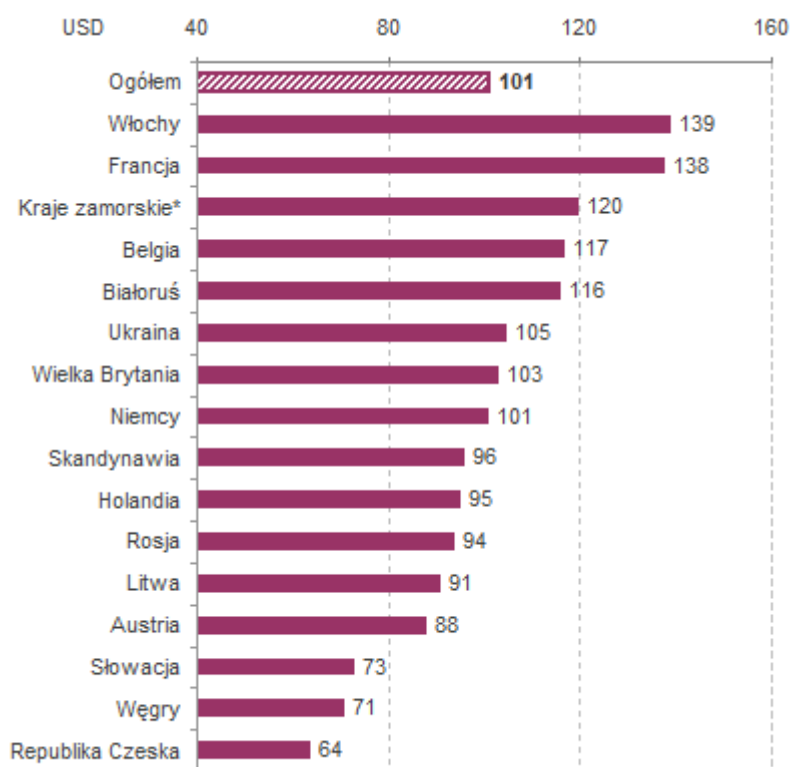
Źródło: Szacunki Instytutu Turystyki na podstawie badań, data odczytu: 20.05.2010r.

4.3. Wykres 12 Przeciętne wydatki turystów na osobę w 2009r. (w USD)

Źródło: Badania IT, data odczytu: 20.05.2010r.

4.4. Wykres 13 Przeciętne wydatki turystów na jeden dzień pobytu (w USD)

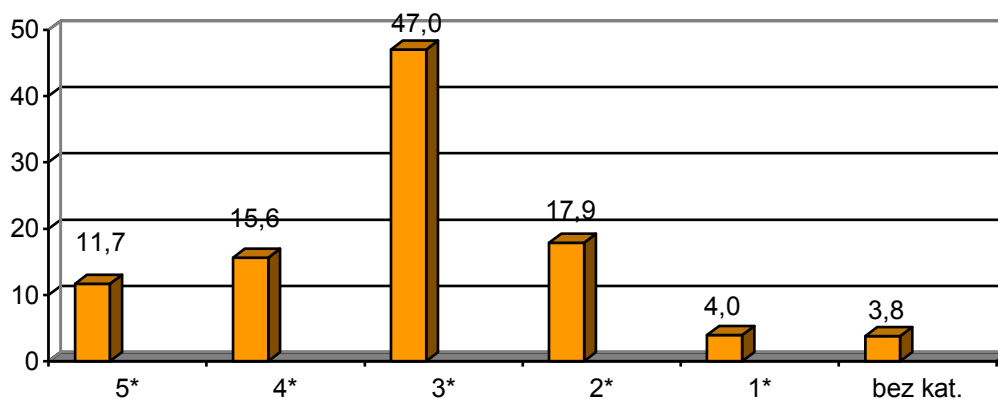

Źródło: Badania IT, data odczytu: 20.05.2010r.

Przeciętne wydatki turystów holenderskich na jeden dzień pobytu w Polsce w 2009r. znacznie się powiększyły w stosunku do roku 2003, kiedy wynosiły 31 USD. W roku 2009 Holandia zajmowała 10 miejsce, nie różniąc się wiele w wydatkach podczas jednego dnia pobytu od krajów skandynawskich czy Niemiec. Warto tutaj dodać, że choć turyści niemieccy przyjeżdżają do nas najczęściej to jednak wydają mniej i w tym stosunku Holandia wypada bardzo dobrze.

Jeżeli chodzi o wydatki na 1 osobę Holandia zajmuje już nieco wyższą pozycję niż przy wcześniejszej analizie. Porównując wydatki Holendrów w Polsce z wydatkami we Francji do której wyjeżdżają najczęściej różnica nie jest bardzo znacząca, czyli można stwierdzić, że turyści holenderscy w większości swoich wyjazdów wydają podobne pieniądze.

4.5. Wykres 14 Udział procentowy Holendrów korzystających z hoteli wg kategorii w 2003r.

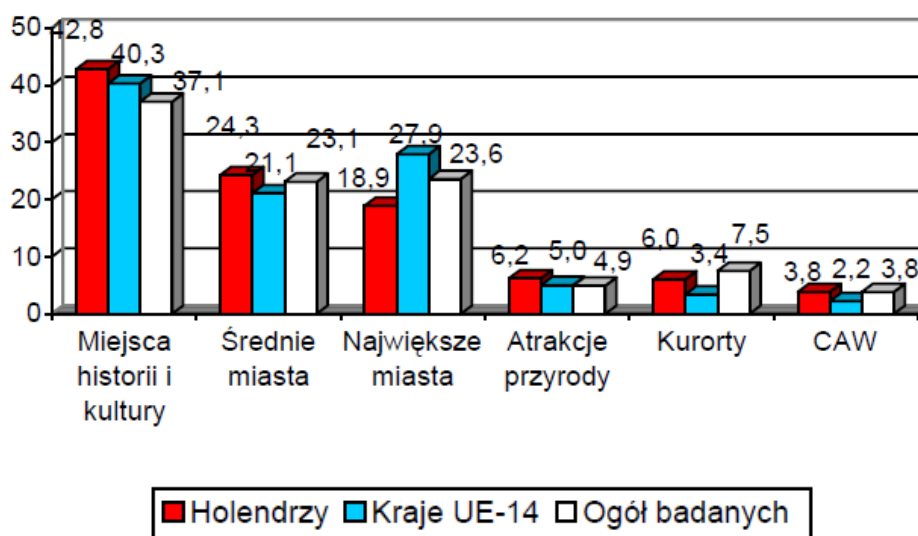

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Instytutu Turystyki, data odczytu: 20.05.2010r.

Jak wynika z powyższego wykresu wśród turystów holenderskich największym powodzeniem cieszą się hotele 3 gwiazdkowe ok.47%. Wynika to z tego, że w Polsce najwięcej jest takich hoteli, które oferują wysoki standard za przystępną cenę oraz, że odpowiada potrzebom tych turystów. Odsetek turystów zatrzymujących się w hotelach 4 i 5 gwiazdowych jest już dużo mniejszy i korzysta z niego 1/3 turystów holenderskich.

**BADANIA TURYSTÓW ZAGRANICZNYCH PRZEBYWAJĄCYCH W POLSCE W
MIEJSCOWOŚCIACH ATRAKCYJNYCH TURYSTYCZNIE
(badania zlecane przez Instytut Turystyki)**

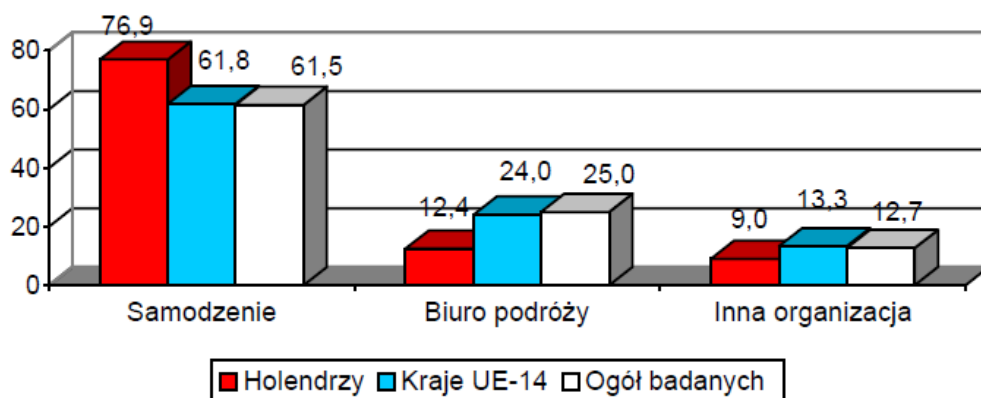
4.6. Wykres 15 Odsetek Holendrów, turystów z krajów UE-14 oraz ogółu badanych w poszczególnych rodzajach miejsc atrakcji w Polsce (w %)

Źródło: Badania Instytutu Turystyki na wybranej grupie respondentów, data odczytu: 21.05.2010r.

Jak wynika z powyższego wykresu wśród badanych turystów, Holendrzy ok.43% w największym stopniu przyjeżdżają do Polski w celu poznania miejsc historii i kultury naszego kraju, podobnie jak przyjezdni z UE. Kolejno przyjeżdżają do średnich i największych miast. Najmniejszy odsetek zwiedzających podróżuje do Polski dla atrakcji przyrodniczych czy kurortów.

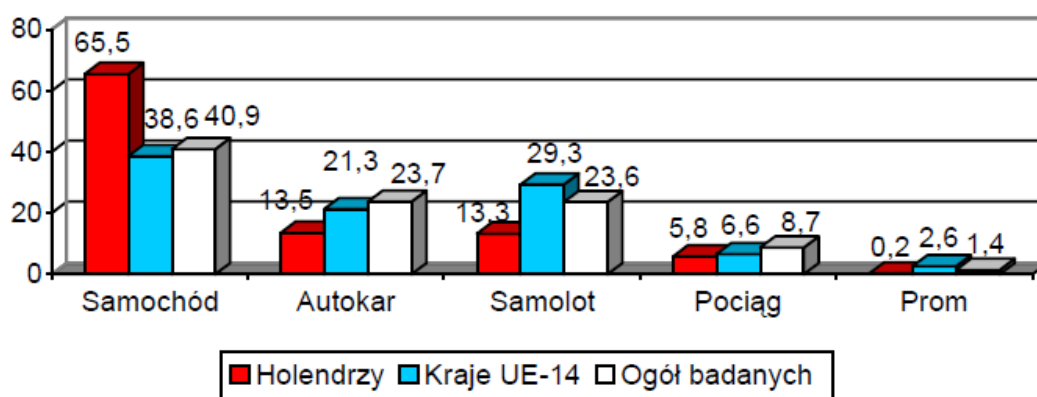
4.7. Wykres 16 Rozkład wskazań na pytanie o organizatora wśród Holendrów, turystów z krajów UE-14 oraz ogółu badanych (%)

Źródło: Badania Instytutu Turystyki na wybranej grupie respondentów, data odczytu: 21.05.2010r.

Prawie 77% badanych turystów holenderskich organizuje sobie przyjazd do Polski samodzielnie, podobnie jak ponad połowa turystów z UE, gdyż jest to najszybszy i najwygodniejszy środek transportu do Polski dla sąsiadów. Bardzo niewielki odsetek Holendrów przyjeżdża do Polski za pośrednictwem biur podróży co wynika także z oszczędności, nieco wyżej uplasowali się turyści z krajów UE i reszty badanych.

4.8. Wykres 17 Rozkład wskazań o pytanie o środek transportu podróży do Polski wśród Holendrów, turystów z krajów UE-14 i ogółu badanych (%)

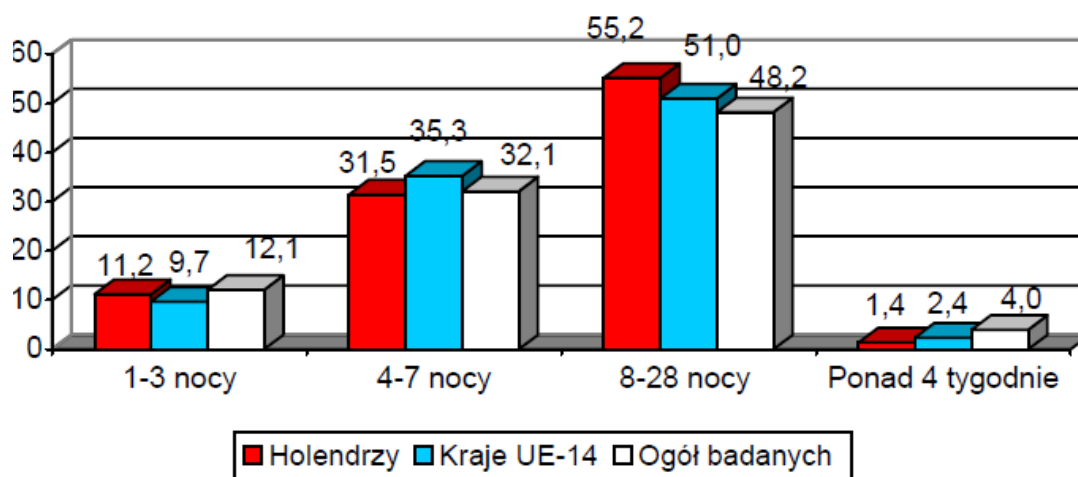

Źródło: Badania Instytutu Turystyki na wybranej grupie respondentów, data odczytu: 21.05.2010r.

Najczęstszym środkiem transportu jest własny pojazd, gdyż korzystało z niego ponad 60% badanych turystów holenderskich. Z autokaru i samolotu skorzystało ponad

13% Holendrów, ale ta sytuacja powinna się w najbliższym czasie poprawić, gdyż zostały wprowadzone nowe połączenia z Warszawą oraz Gdańskiem przez linie lotnicze Wizzair.

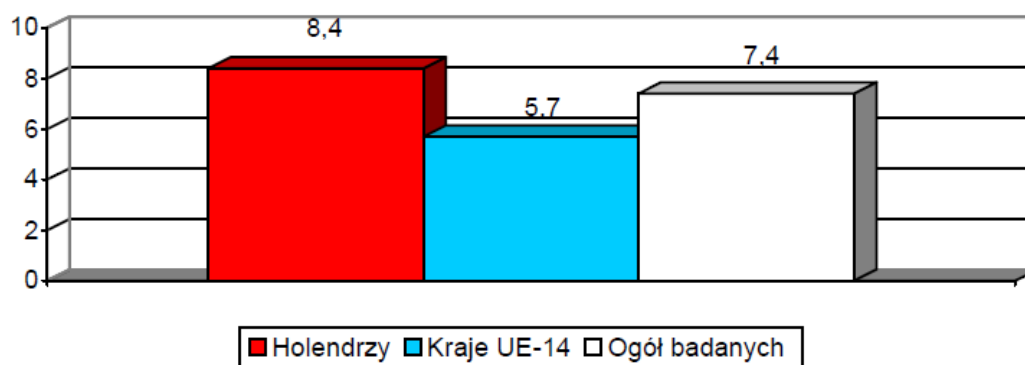
4.9. Wykres 18 Długość pobytu według przedziałów czasowych wśród Holendrów, turystów z krajów UE-14 i ogółu badanych (%)

Źródło: Badania IT na wybranej grupie respondentów, data odczytu: 21.05.2010r.

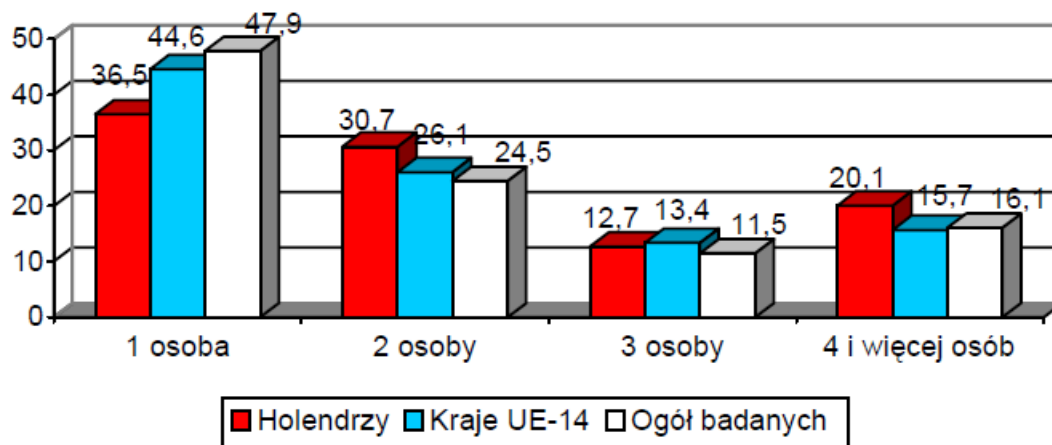
Według czasu spędzonego w Polsce badani turyści holenderscy najczęściej przyjeżdżali na dłuższy okres czasu czyli od 8 do 28 dni, podobnie jak odwiedzający z UE. Wynika to z tego, że turyści holenderscy przyjeżdżają do Polski najczęściej w celach wypoczynkowych, co wiąże się z okazją do dłuższego pobytu. O ok. 20% turystów mniej przyjeżdżało do Polski na 4 -7 nocy, plasuje Holandię na niższej pozycji niż turystów z UE. Niewielki odsetek przyjazdów turystów do Polski miał charakter weekendowy co przedstawia poniższy Wykres 19.

4.10. Wykres 19 Odsetek wskazań na weekendowy charakter pobytu wśród Holendrów, turystów z krajów UE-14 i ogółu badanych (dot. Tych, którzy deklarowali pobyt od 1-3nocy) (%)

Źródło: Badania IT na wybranej grupie respondentów, data odczytu: 21.05.2010r.

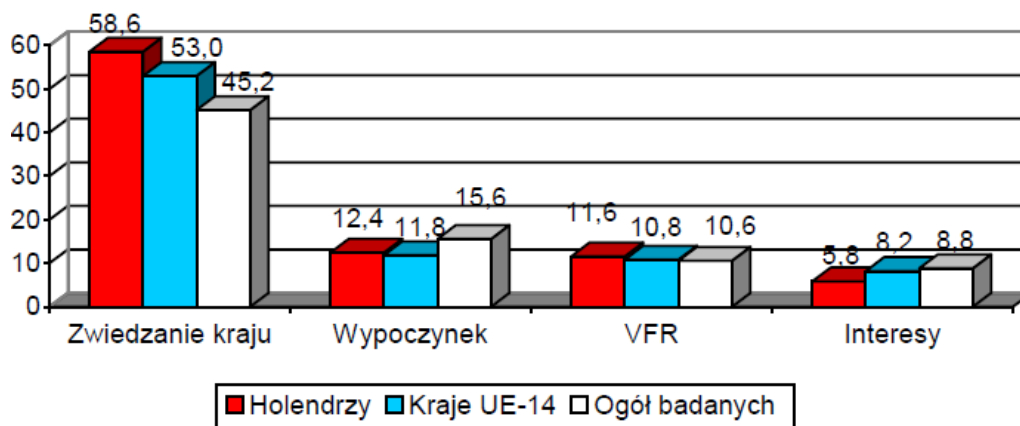
4.11. Wykres 20 Rozkład wskazań na liczbę osób wspólnie podróżujących wśród Holendrów, turystów z krajów UE-14 i ogółu badanych (%)

Źródło: Badania IT na wybranej grupie respondentów, data odczytu: 21.05.2010r.

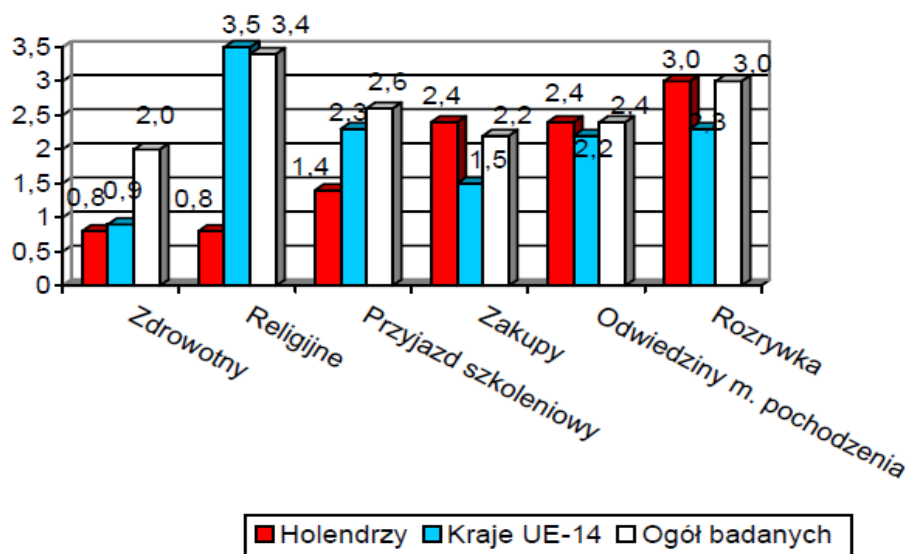
Wśród przyjazdów indywidualnych do Polski Holandia ustępuje badanym turystom z UE, którzy chętniej przyjeżdżali pojedynczo. Turyści holenderscy najchętniej odwiedzali Polskę z osobą towarzyszącą, jednak porównując z przyjazdami indywidualnymi różnica wyniosła nie tak dużo bo 5,8%, a najczęstszym motywem przyjazdów do Polski było zwiedzanie kraju, co przedstawia poniższy Wykres.

4.12. Wykres 21 Najczęściej wskazywane cele podróży przez Holendrów; porównanie do odsetka wskazań wśród turystów krajów UE-14 oraz ogółu badanych (%)

Źródło: Badania IT na wybranej grupie respondentów, data odczytu: 21.05.2010r.

4.13. Wykres 22 Najbardziej wskazywane cele podróży przez Holendrów w porównaniu do odsetka wskazań wśród turystów z krajów UE-14 i ogółu badanych (%)

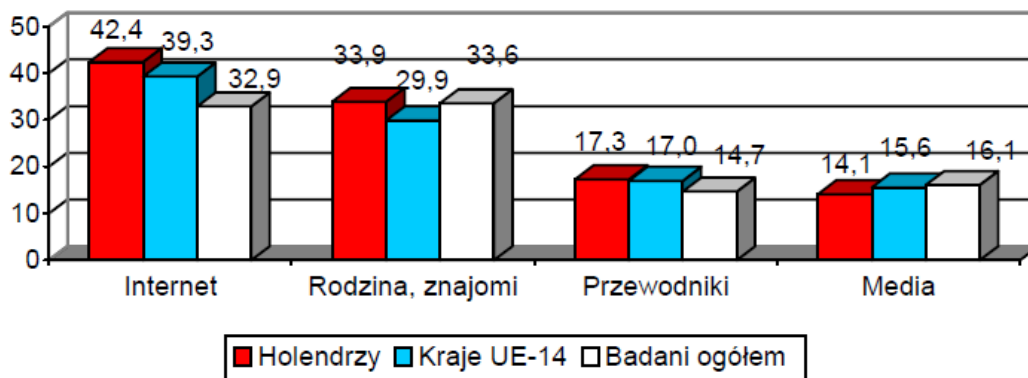

Źródło: Badania IT na wybranej grupie respondentów, data odczytu: 21.05.2010r.

Polska przez turystów holenderskich była najbardziej odwiedzana w celach rozrywkowych, odwiedzenia miejsca pochodzenia czy zakupów, natomiast turyści z krajów UE najbardziej przyjeżdżali do Polski w celach religijnych i rozrywki.

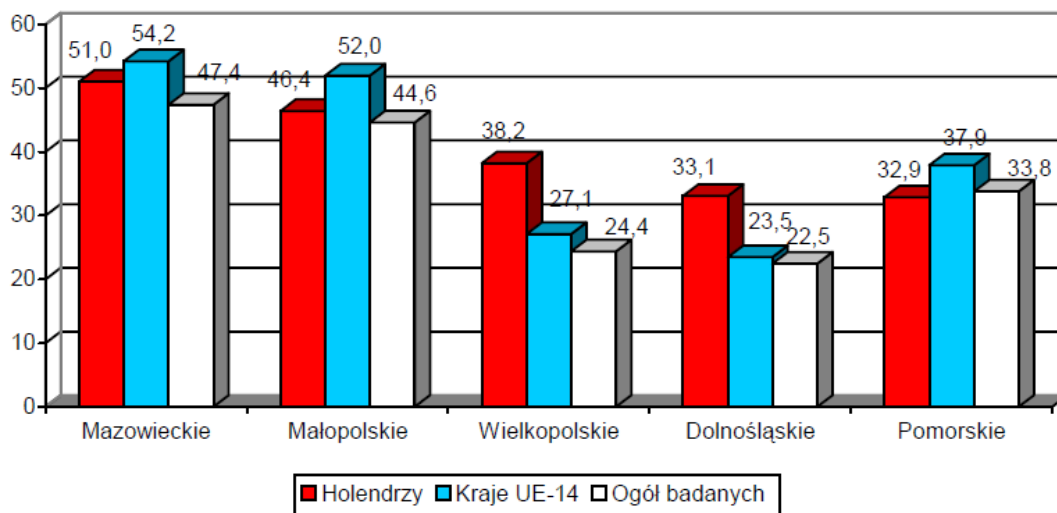
Najczęstszym źródłem informacji o Polsce wśród badanych turystów holenderskich, 42% i turystów z krajów UE, 39% był Internet, czyli najszybszy sposób uzyskania informacji, oraz rodzina lub znajomi, którzy mieszkają lub byli w Polsce. Mniejszy odsetek odwiedzających Holendrów korzystało z przewodników, ok. 17%.

4.14. Wykres 23 Najczęściej wskazywane źródła informacji o Polsce przez Holendrów w porównaniu do odsetka wśród turystów krajów UE-14 i ogółu badanych (%)

Źródło: Badania IT na wybranej grupie respondentów, data odczytu: 21.05.2010r.

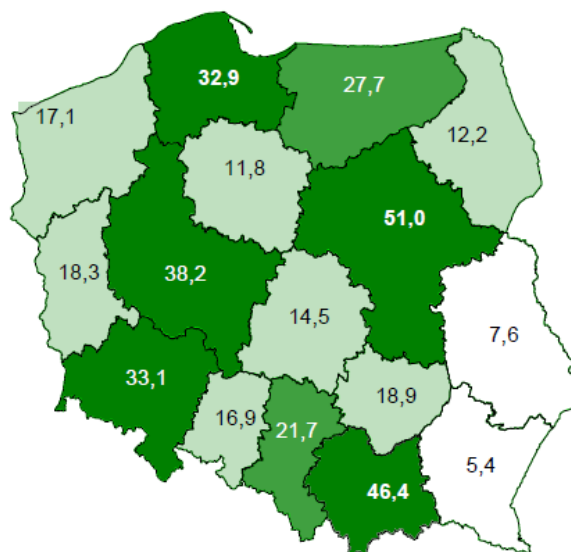
4.15. Wykres 24 Najczęściej odwiedzane województwa przez Holendrów w porównaniu do odsetka wskazań wśród turystów UE-14 i ogółu badanych (%)

Źródło: Badania IT na wybranej grupie respondentów, data odczytu: 21.05.2010r.

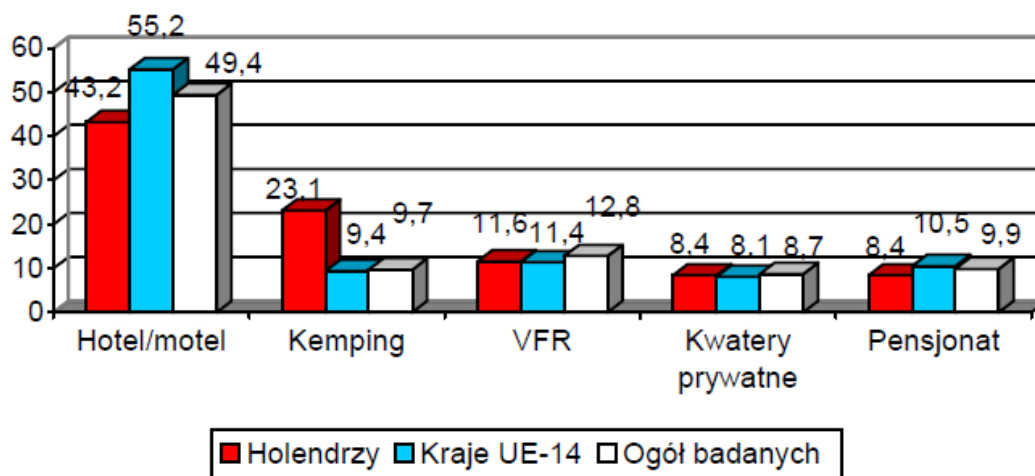
Jak wskazuje powyższy Wykres ponad połowa turystów holenderskich oraz z reszty krajów UE najczęściej odwiedza województwa: Mazowieckie i Małopolskie, ponad 50% badanych. Wynika to z atrakcji turystycznych tych regionów, zabytków kultury, połączenia lotniczego oraz dobrze rozwiniętej bazy noclegowej i gastronomicznej. Nieco niższy wskaźnik zanotowano w województwie Wielkopolskim i Dolnośląskim.

4.16. Wykres 25 Odsetek wskazań na poszczególne województwa jako regiony odwiedzane przez respondentów z Holandii (%)

Źródło: Badania IT na wybranej grupie respondentów, data odczytu: 21.05.2010r

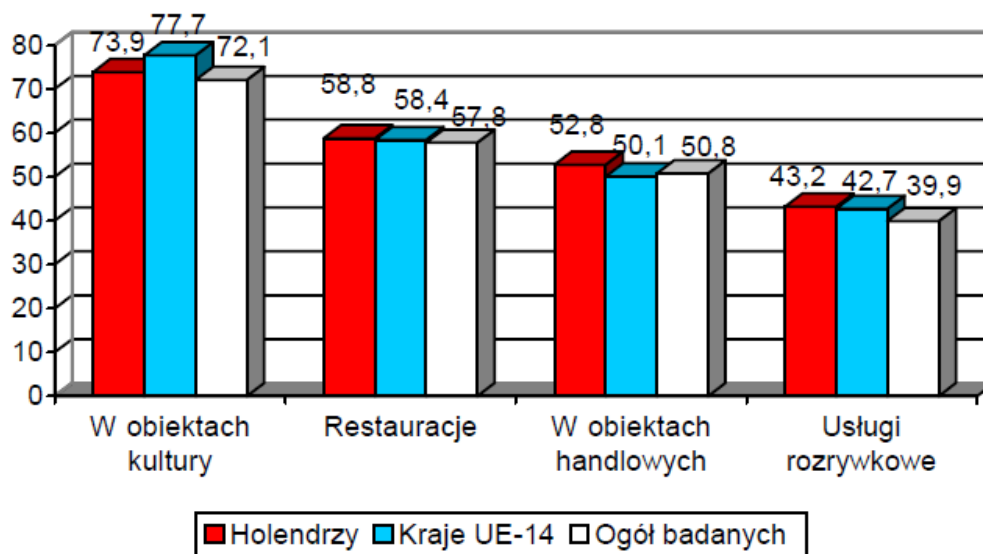
4.17. Wykres 26 Najczęściej wykorzystywana baza noclegowa przez Holendrów w porównaniu do odsetka wskazań przez turystów z krajów UE-14 oraz ogółu badanych (%)

Źródło: Badania IT na wybranej grupie respondentów, data odczytu: 21.05.2010r.

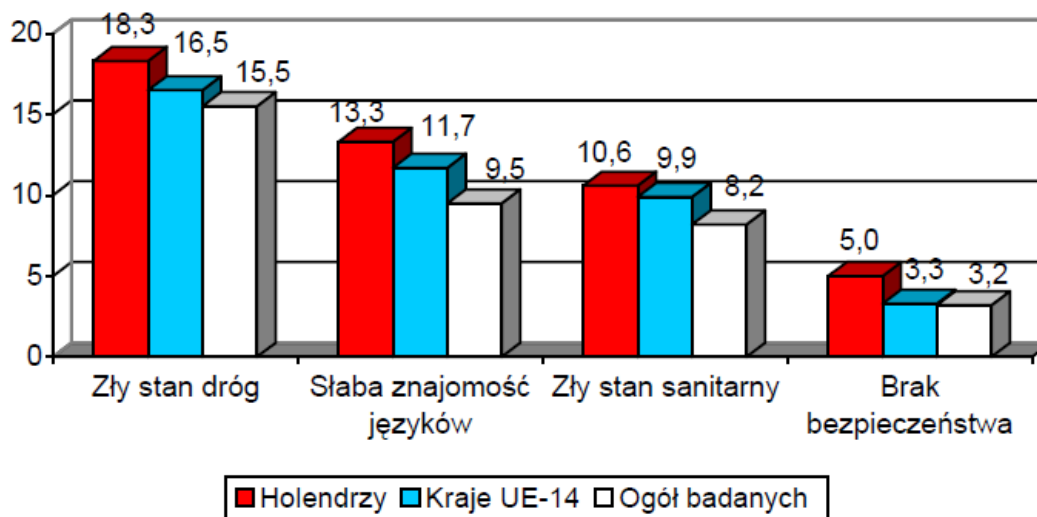
Ponad 50% turystów z UE na nocleg wybiera hotel, niewiele mniej bo ok.43% Holendrów również. Największy odsetek turystów holenderskich w porównaniu z resztą badanych turystów nocuje na kempingach, jednak jest to znikoma ilość, która może wynikać ze stosunkowo krótkiego sezonu kempingowego w Polsce oraz słabej promocji tej oferty na rynku holenderskim.

4.18. Wykres 27 Najczęściej wskazywane rodzaje usług z jakich korzystali Holendrzy w porównaniu do odsetka wskazań przez turystów krajów UE-14 i ogółu badanych (%)

Źródło: Badania IT na wybranej grupie respondentów, data odczytu: 4.06.2010r.

4.19. Wykres 28 Najczęściej wymieniane uwagi krytyczne dotyczące pobytu w Polsce wskazywane przez Holendrów w porównaniu do odsetka wskazań przez turystów z krajów UE-14 oraz ogółu badanych (dotyczyło tych respondentów, którzy na pytanie o mankamenty i niedostatki odpowiedzieli twierdząco); dopuszczalna wielokrotność wskazań (%)

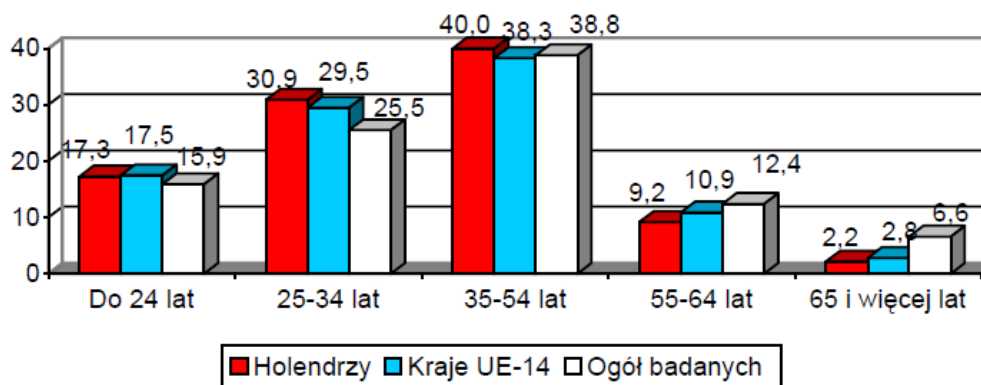

Źródło: Badania IT na wybranej grupie respondentów, data odczytu: 4.06.2010r.

Najczęstszymi uwagami wymienianymi przez badanych turystów holenderskich, ok. 18.3% i turystów z UE, ok. 16% którzy podróżowali do Polski był zły stan dróg, oraz słaba znajomość języków obcych przez Polaków.

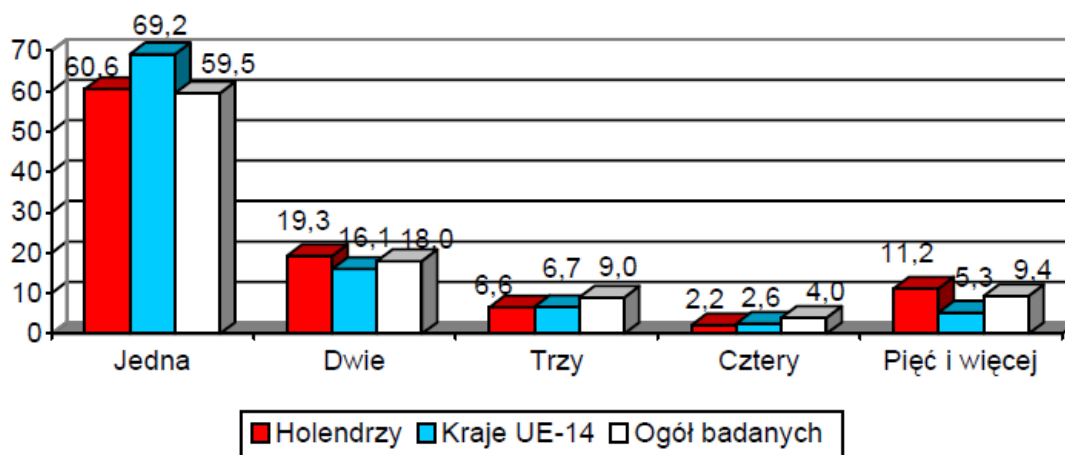
Najczęstszą grupą odwiedzającą Polskę są turyści w przedziale wiekowym 35 – 54 lata. Wynika to z tego, że osoby w tym wieku dysponują większym czasem wolnym i chętniej podróżują.

4.20. Wykres 29 Struktura wieku w badanej grupie wśród Holendrów, turystów z krajów UE-14 oraz ogółu badanych (%)

Źródło: Badania IT na wybranej grupie respondentów, data odczytu: 4.06.2010r.

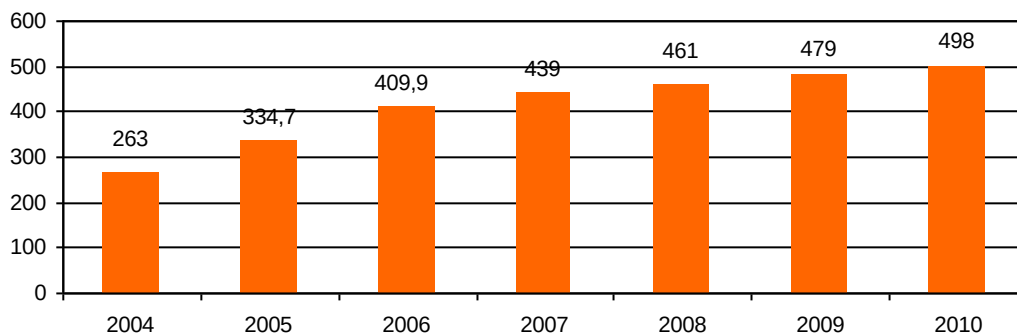
4.21. Wykres 30 Procentowy rozkład odpowiedzi na pytanie o liczbę podróży do Polski w latach 2003 – 2005 wśród Holendrów (łącznie z podróżą w trakcie, której prowadzono badanie), turystów z krajów UE-14 i ogółu badanych (%)

Źródło: Badania IT na wybranej grupie respondentów, data odczytu: 4.06.2010r.

Największy odsetek badanych turystów ok.60% na pytanie o liczbę podróży do Polski wskazał jedną. Wśród badanych turystów, najczęściej turystów holenderskich w porównaniu z innymi krajami UE wskazało, że było w Polsce 5 lub więcej razy.

4.22. Wykres 31 Przyjazdy holenderskich turystów do Polski (%) w latach 2004 -2010 (prognoza na 2010r.)

Źródło: Oszacowania i prognozy Instytutu Turystyki, data odczytu: 4.06.2010r.

Jak wynika z prognoz Instytutu Turystyki liczba przyjazdów destynacji holenderskiej do Polski w roku 2010r będzie wzrastać. Jak widać na wykresie tendencja wzrostowa rozpoczęta w 2005r. utrzymała się do roku 2009 i będzie się utrzymywać w kolejnych latach.

Polska jest krajem sąsiadującym i stosunkowo niedrogim dla turystów z Holandii. Biorąc pod uwagę panujący kryzys, a co za tym idzie oszczędzanie jesteśmy w dobrej sytuacji aby przyciągnąć turystów holenderskich oraz z innych krajów. Dlatego należy zwrócić uwagę na dobrą promocję kraju poza granicami.

4.22. „ANALIZY WYNIKAJĄCE Z PROWADZONEJ PRZEZ POIT INFORMACJI TURYSTYCZNEJ”

- **W roku 2008 odwiedziło Polskę 355tys. Holendrów. Na podstawie częściowych danych Instytutu Turystyki spodziewamy się lekkiego spadku ilości turystów holenderskich w 2009r. (za 3 kwartały 285.000 osób).**
- **Pozytywnym zjawiskiem jest rozbudowywanie sieci połączeń przez taniego przewoźnika lotniczego WizzAir – w grudniu 2009r. wprowadził on nowe połączenia z Gdańskiem a w 2010r. planowane jest otwarcie połączeń z Warszawą i Wrocławiem.**
- **Moda na oszczędzanie może okazać się korzystna dla polskiego sektora turystycznego. Polska jest krajem położonym blisko Holandii, oferującym niższe ceny na noclegi i wyżywienie niż inne kraje Europy Zachodniej.**
- **Konieczne trzeba wykorzystać modny ekologiczno – kulturalny trend panujący w Królestwie Niderlandów. Pomimo ogólnej tendencji spadkowej w wyjazdach do miast europejskich, Polska wciąż ma opinię kraju tańszego, nasze miasta więc nie powinny odczuć dużych spadków wizyt z Holandii.**

ZAKOŃCZENIE

Państwo Niderlandów jest krajem niezwykle bogatym w walory naturalne, oferującym turystom wiele atrakcji, piękną architekturę swoich miast, dzikość przyrody idealną dla amatorów ciszy i spokoju. Propagowany w Holandii zdrowy tryb życia również zachęca turystów do odwiedzenia tego kraju. Rowerem, których Holendrzy mają pod dostatkiem można przemierzyć Holandię wzdłuż i wszerz, gdyż doskonale są przygotowane trasy rowerowe dla miejscowych jak i dla odwiedzających.

Najbardziej rozpowszechnionymi elementami krajobrazu są rozległe pola tulipanów, które ciągną się wzdłuż dzisiejszego wybrzeża na północ od Hook of Holland aż po Alkmaar. Charakterystyczne są także poldery, kanały i wiatraki świadczące o ciągłej walce człowieka z przyrodą.

Turystyka przyjazdowa nie odgrywa dominującej roli w gospodarce kraju. Niemniej jednak przynosi pewne dochody. Przyjazdy turystów koncentrują się przeważnie w miesiącach letnich i związane są z uprawianiem różnego rodzaju sportów. Drugi okres zwiększonej liczby przyjezdnych to wiosna czyli czas kwitnienia tulipanów.

W zakresie ogólnej charakterystyki wyjazdowej społeczeństwo holenderskie jest jedną z bardziej aktywnych turystycznie zbiorowości a świadczy o tym stopień uczestnictwa w wyjazdach turystycznych oraz liczba wyjazdów. Wskaźniki liczby wyjazdów zagranicznych w stosunku do liczby ludności lokują Holendrów na wysokim miejscu w Europie. Organizując swoje wyjazdy wypoczynkowe Holendrzy starają się wykazywać kreatywnością i pomysłowością co przejawia się stosunkowo dużym udziałem podróży organizowanych samodzielnie, a składających się z indywidualnie dobranych, w stosunku do własnych potrzeb i możliwości, wybranych usług turystycznych.

Turystyka przyjazdowa Holendrów do Polski od roku 2001 znacznie spadła i ta tendencja utrzymuje się do dzisiaj, choć Holandia nadal jest dla Polski ważnym rynkiem. Głównymi motywami przyjazdów turystów holenderskich są wypoczynek i poznanie, Turystyka biznesowa oraz odwiedziny u krewnych i znajomych. Korzystanie z bazy noclegowej koncentruje się przede wszystkim w odwiedzanej najczęściej zachodniej Polsce (woj. Wielkopolskim, Dolnośląskim, Zachodniopomorskim oraz lubuskim), oprócz tego regionem coraz częściej odwiedzanym jest Małopolska. Jak wynika z badań Holendrzy byli zadowoleni z pobytu w naszym kraju, dlatego warto zwrócić uwagę na promocję naszego kraju w Holandii oraz poszerzyć ofertę turystyczną dla odwiedzających Polskę.

LITERATURA

1. **Bilska J. „, Praktyczny przewodnik po Holandii”, Wydawnictwo Pascal, Bielsko Biała 2007, s. 19 – 51, 101 – 376**

STRONY INTERNETOWE

1. www.pot.pl
2. www.ec.europa.eu/
3. www.world-tourism.org
4. www.intur.com.pl
5. www.etc-corporate.org.pl
6. <http://www.nbtc.nl.pl>
7. <http://www.unwto.org.pl>
8. www.wikipedia.pl
9. www.statistic/netherlands.pl
10. www.it.pl
11. www.eurostat.edu.pl
12. www.inboundtourism.pl

SPIS WYKRESÓW

- Wykres 1 Przyjazdy turystów zagranicznych (w mln) do Holandii w latach 2000 – 2005**
- Wykres 2 Motywy przyjazdów turystów do Holandii (%)**
- Wykres 3 Miejsce zakwaterowania turystów (%)**
- Wykres 4 Czas między rezerwacją pobytu a przekroczeniem holenderskiej granicy**
- Wykres 5 Ilość turystów zakwaterowana (w hotelach), w poszczególnych miastach Holandii (w tys.)**
- Wykres 6 Wydatki turystów według przeznaczenia (w EURO)**
- Wykres 7 Najczęstsze środki transportu turystów podróżujących do Holandii (%)**
- Wykres 8 Opinie turystów dotyczące pobytu w Holandii**
- Wykres 9 Struktura pod względem długości pobytu wyjazdów zagranicznych Holendrów w latach 1996 – 2002**
- Wykres 10 Liczba wyjazdów zagranicznych ogółem, w tym wyjazdów wakacyjnych (w mln)**
- Wykres 11 Szacunkowe wielkości wpływów od turystów holenderskich w latach 1994 - 2003 (w mln USD)**
- Wykres 12 Przeciętne wydatki turystów na osobę w 2009r. (w USD)**
- Wykres 13 Przeciętne wydatki turystów na jeden dzień pobytu (w USD)**
- Wykres 14 Udział procentowy Holendrów korzystających z hoteli wg kategorii w 2003r.**
- Wykres 15 Odsetek Holendrów, turystów z krajów UE-14 oraz ogółu badanych w poszczególnych rodzajach miejsc atrakcji w Polsce (w %)**
- Wykres 16 Rozkład wskazań na pytanie o organizatora wśród Holendrów, turystów z krajów UE-14 oraz ogółu badanych (%)**
- Wykres 17 Rozkład wskazań o pytanie o środek transportu podróży do Polski wśród Holendrów, turystów z krajów UE-14 i ogółu badanych (%)**
- Wykres 18 Długość pobytu według przedziałów czasowych wśród Holendrów, turystów z krajów UE-14 i ogółu badanych(%)**
- Wykres 19 Odsetek wskazań na weekendowy charakter pobytu wśród Holendrów, turystów z krajów UE-14 i ogółu badanych (dot. Tych, którzy deklarowali pobyt od 1-3nocy) (%)**

Wykres 20 Rozkład wskazań na liczbę osób wspólnie podróżujących wśród Holendrów, turystów z krajów UE-14 i ogółu badanych (%)

Wykres 21 Najczęściej wskazywane cele podróży przez Holendrów; porównanie do odsetka wskazań wśród turystów krajów UE-14 oraz ogółu badanych (%)

Wykres 22 Najbardziej wskazywane cele podróży przez Holendrów w porównaniu do odsetka wskazań wśród turystów z krajów UE-14 i ogółu badanych (%)

Wykres 23 Najczęściej wskazywane źródła informacji o Polsce przez Holendrów w porównaniu do odsetka wśród turystów krajów UE-14 i ogółu badanych (%)

Wykres 24 Najczęściej odwiedzane województwa przez Holendrów w porównaniu do odsetka wskazań wśród turystów UE-14 i ogółu badanych (%)

Wykres 25 Odsetek wskazań na poszczególne województwa jako regiony odwiedzane przez respondentów z Holandii (%)

Wykres 26 Najczęściej wykorzystywana baza noclegowa przez Holendrów w porównaniu do odsetka wskazań przez turystów z krajów UE-14 oraz ogółu badanych (%)

Wykres 27 Najczęściej wskazywane rodzaje usług z jakich korzystali Holendrzy w porównaniu do odsetka wskazań przez turystów krajów UE-14 i ogółu badanych (%)

Wykres 28 Najczęściej wymieniane uwagi krytyczne dotyczące pobytu w Polsce wskazywane przez Holendrów w porównaniu do odsetka wskazań przez turystów z krajów UE-14 oraz ogółu badanych (dotyczyło tych respondentów, którzy na pytanie o mankamenty i niedostatki odpowiedzieli twierdząco); dopuszczalna wielokrotność wskazań (%)

Wykres 29 Struktura wieku w badanej grupie wśród Holendrów, turystów z krajów UE-14 oraz ogółu badanych (%)

Wykres 30 Procentowy rozkład odpowiedzi na pytanie o liczbę podróży do Polski w latach 2003 – 2005 wśród Holendrów (łącznie z podróżą w trakcie, której prowadzono badanie), turystów z krajów UE-14 i ogółu badanych (%)

Wykres 31 Przyjazdy holenderskich turystów do Polski (%) w latach 2004 -2010 (prognoza na 2010r.)

SPIS TABEL

Tabela 1 Międzynarodowe przyjazdy na świecie według regionów

Tabela 2 Przyjazdy turystów zagranicznych do wybranych krajów europejskich

Tabela 3 Przyjazdy do Holandii według kraju pochodzenia (tys.)

Tabela 4 Najczęściej odwiedzane regiony turystyczne Holandii (w tys.)

Tabela 5 Top 20 najczęściej odwiedzanych parków rozrywki, zoo i muzeów w Holandii (w tys.)

Tabela 6 Podróże zgraniczne mieszkańców Holandii według krajów (w tys.)

Tabela 7 Wakacyjne wyjazdy populacji holenderskiej według miejsca przeznaczenia (w tys.)

Tabela 7 Wakacyjne wyjazdy populacji holenderskiej według miejsca przeznaczenia (w tys.)

Tabela 8 Turystyczne podróże zagraniczne w latach 2002 – 2004

Tabela 9 Turystyka krajowa – goście w bazie noclegowej typu hotelowego

Tabela 10 Turystyka krajowa – liczba nocy spędzonych przez mieszkańców Holandii w bazie noclegowej zbiorowego zakwaterowania

Tabela 11 Liczba noclegów (w tys.) wykorzystana przez turystów krajowych w Holandii i krajach sąsiednich w latach 1998 - 2002

Tabela 12 Wyjazdy zagraniczne mieszkańców Holandii i krajów sąsiednich

Tabela 13 Udział wyjazdów zagranicznych w ogólnej liczbie wyjazdów turystycznych w wybranych krajach Europy w 2000r

Tabela 14 Udział (%) poszczególnych środków transportu wykorzystywanych w wyjazdach turystycznych na wybranych rynkach krajów UE w 2002r

Tabela 15 Struktura zakwaterowania w bazie noclegowej według rodzajów przy turystycznych wyjazdach wypoczynkowych w 2000r w wybranych krajach UE

Tabela 16 Struktura (%) wyjazdów wypoczynkowych według form organizacji pobytu w 2000r w wybranych krajach UE

Tabela 17 Wydatki za granicą turystów holenderskich oraz turystów krajów sąsiednich w 2002r; wybrane wskaźniki

Tabela 18 Wydatki turystów holenderskich w 2002r w trakcie zagranicznych wyjazdów wypoczynkowych w poszczególnych krajach (w mln EURO)

Tabela 19 Liczba przyjazdów turystów holenderskich do Polski w latach 1994 – 2003

Tabela 20 Przyjazdy do Polski turystów z wybranych krajów europejskich w roku 2009
(w mln)